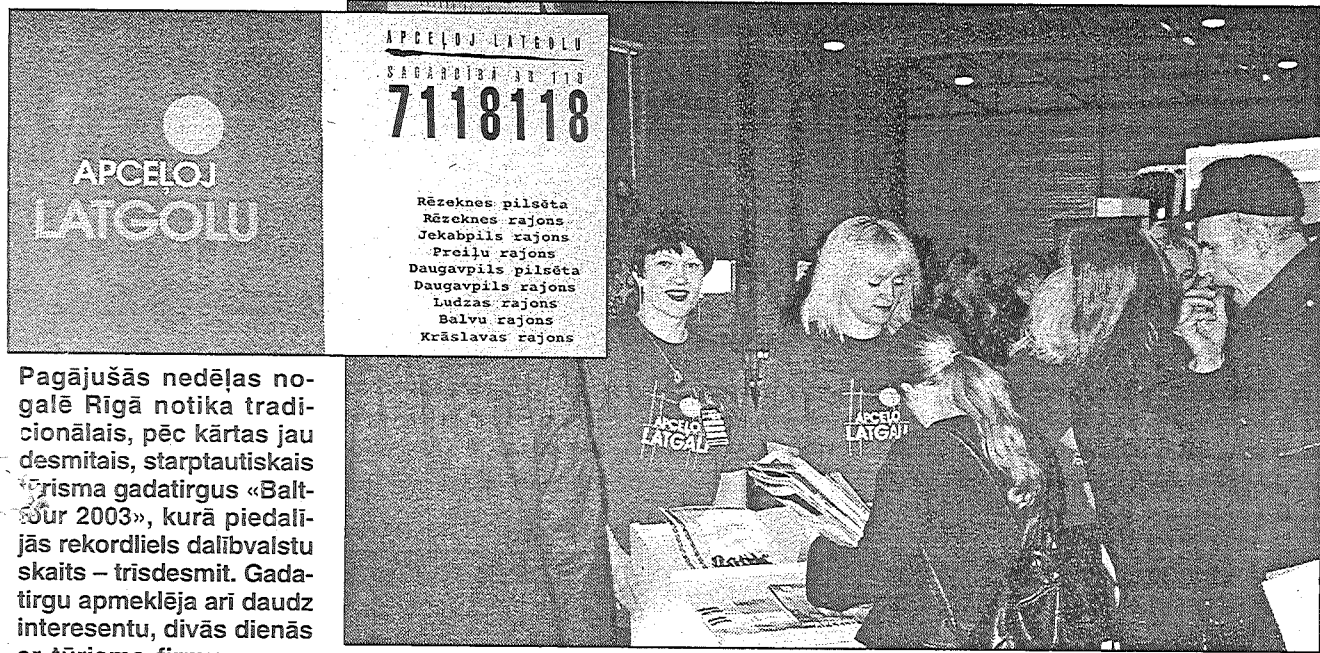

Tūrisma gadatirgū «Balttour 2003» — rekordliels dalībnieku skaits

Pagājušās nedēļas nogalē Rīgā notika tradicionālais, pēc kārtas jau desmitais, starptautiskais tūrisma gadatirgus «Balttour 2003», kurā piedalījās rekordliels dalībvalstu skaits – trīsdesmit. Gadatirgu apmeklēja arī daudz interesentu, divās dienās ar tūrisma firmu un uzņēmēju piedāvājumiem iepazinās gandrīz 16 tūkstoši pašmāju un ārvalstu apmeklētāju, «Novadnieku» informēja viena no Latgales apvienotā stenda veidotājām, Preiļu rajona padomes tūrisma darba organizatore Irēna Kjarķuža.

Latgale – vienotā stendā

Latgale tūrisma gadatirgū tika pārstāvēta vienotā stendā, kas tapis par projekta «Apceļoj Latgali ar informācijas tehnoloģijām» līdzekļiem. Preiļu, Daugavpils, Rēzeknes, Krāslavas, Balvu, Ludzas un Jekabpils rajoni piedāvāja plašu un vispusīgu informāciju par tūrisma un atpūtas iespējām Latgalē.

Pēc mūsu novērojumiem, — teica I.Kjarķuža, — Latvijas, tajā skaitā arī Latgales stends bija viskoplāk apmeklēts. Kurzemes un Vidzemes reģioni tūristiem un aktīvas atpūtas cienītājiem jau ir labi izpētīti, bet Latgales ūdeņiem bagātā daba pilsētniekus vilina arvien vairāk. Secinājām, ka ļoti daudziem Latvijas iedzīvotājiem mūsu reģions ir kā sapņu zeme, kur viņi vēl nav bijuši un labprāt atpūstos.

● Latgales stendā «Apceļoj Latgali» daudzos apmeklētājus ar atpūtas iespējām zilo ezeru zemē gadatirgū «Balttour 2003» iepazīstināja Preiļu rajona padomes tūrisma darba organizatore Irēna Kjarķuža un rajona tūrisma informācijas centra vadītāja Līga Bruzģule.

Interesentiem piedāvā kartes un bukletus

Lai potenciālajiem atpūtniekiem jau laikus dotu iespēju izvēlēties savām vēlmēm un iespējām atbilstošus ceļojumu maršrūtus, Latgales rajoni plašā klāstā bija sagatavojuši jaunu iespiedmateriālu. Viespieprasītākā bija maršrutu karte «Apceļoj Latgali» un buklets, kurā apkopota informācija par atpūtu Latgalē – naktsmītnēm, ēdināšanas iespējām, zirgu izjādēm, semināru un konferenču rīkošanas vietām, publiskajiem interneta pieejas punktiem.

Tika piedāvāta arī izdevniecībā «Jāņa sēta» izdotā jaunā Preiļu rajona karte ar papildināto un precizēto informāciju. Kartē ir daudz ilustratīvā materiāla par visām pašvaldībām un iecienītākajiem apskates objektiem. Interesanta tūrisma karte ar objektiem un maršruti (tajā skaitā nesen izveidoto Cīrišu ezera dabas taku) tagad ir arī Aglonas pašvaldības rīcībā. Preiļieši pietiekamā

daudzumā bija sagādājuši arī mūsu rajonā darbošos viesu māju īpašnieku vizitkartes un bukletus.

Par gadatirgu priecājas tūrisma uzņēmēji

Preiļu rajons bija vienīgais, kas uz gadatirgu «Balttour 2003» bija aizvedis arī savus tūrisma uzņēmējus, lai tie varētu ne tikai sevi parādīt, bet arī iegūt pieredzi un savākt noderīgu informāciju savu viesu māju tālākai popularizēšanai. Gadatirgu apmeklēja Māriete Mežiniece (Aglonas pagasts), Leontīne Udrasola (Pelēču pagasts), Jānis Vingris (Vārkavas novads), Aļesja Čižkova (Preiļu viesnīcas vadītāja), Anita Reščenko (tūrisma organizatore Aglonas pagastā). Uzņēmēji bija pateicīgi Preiļu rajona padomei par iespēju pašiem vērtēt un salīdzināt.

Preiļu siers par personīgajiem 5,33 latiem

Gatavojoties «Balttour 2003», tika nolemts rīkot arī

dažādas lauksaimniecības produkcijas degustāciju, piedāvāt gadatirgus apmeklētājiem gaļas izstrādājumus, alu, maizi, medu un sieru. Preiļu rajonam tika uzticēts prezentēt Latgales lielākā siera ražotāju uzņēmuma, akciju sabiedrības «Preiļu siers» produkciju.

Taču no labi gribētās ieceres gandrīz vai sanāca nesmukums, jo degustācijas dienas priekšvakarā akciju sabiedrības pārstāvji informēja, ka siera nebūs. (Tiesa, nekāds ligums vai rakstiska vienošanās par uzņēmuma produkcijas bezmaksas prezentāciju Latgales stendā ar uzņēmumu iepriekš netika noslēgta.) I.Kjarķuža «Novadniekam» atzinās, ka rīta agrumā devusies uz vienu no Rīgas lielveikaliem pēc Preiļu siera, lai nekristu kaunā savu kolēģu priekšā. Tā par pieciem latiem un 33 santīmiem ticis nopirkts tikai viens vienīgs veikalā atrodamais Preiļos ražotais siers — «Preiļis ekstra».

L.Kirilova

● Vai apkārtējās vides piesārņošana ir politisks jautājums?

⇒ 2. lpp.

● Smēķēšana — stila sastāvdaļa vai maldu ceļš

⇒ 6., 7. lpp.

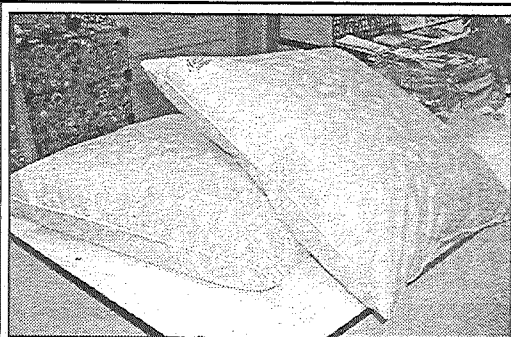
● Deputātu ģimene sāk kampaņu pret korupcijas apkarotājiem

Pārpublicējums no «Vakara Ziņām»

⇒ 9. lpp.

● Policijas ziņas

⇒ 10. lpp.

«Novadnieks»
kopā ar
veikalu «Ģimenīte»
rīko akciju
«Saldu miedziņu!».

Līdz 25. februārim
parakstieties uz
«Novadnieku»
martam, aprīlim,
maijam
un piedalieties
lielu, mīkstu dūnu
spilvenu izlozē!

Apmeklējiet veikalu «Ģimenīte»
Preiļos, Rēzeknes ielā 2.

Izlozē piedalās arī visi gada un pusgada abonenti.

ZIŅAS

Aicina glābt Latgales izglītības programmu

Latgales pilsētu savienības sēdē, kas notika 7. februārī Līvānos, pieņemts aicinājums Ministru kabinetam un Sacimai nodrošināt Latgales izglītības programmas turpmāko pastāvēšanu, paredzot šai programmai 2003. gada valsts budžetā vismaz 200 tūkstošus latu lielu finansējumu. Latgales pilsētu vadītāji sabiedrības integrāciju uzskata par vienu no svarīgākajām valsts attīstības prioritātēm un, apzinoties reģiona pašvaldību ierobežotās finansu iespējas, lūdz rast līdzekļus mazākumtautību un citu izglītības iestāžu kvalitatīva darba nodrošināšanai. Latgales pilsētu savienības sēdē tika skartas arī citas reģionālās aktuālas problēmas, piemēram, apkures nodrošināšana. Notika arī Latgales pilsētu savienības priekšsēdētāja pārvēlēšanas. Par Latgales pilsētu savienības priekšsēdētāju tika ievēlēts Viļānu pilsētas domes vadītājs Juris Tučs. Līdz šim Latgales pilsētu savienību vadīja Visvaldis Gercāns.

«Novadnieks» organizē preses konferenci ar pašvaldību vadītājiem «Administratīvi teritoriālā reforma: no idejas līdz apvienošanai»

Visi Preiļu rajona pašvaldību vadītāji tiek aicināti uz preses konferenci sakarā ar administratīvi teritoriālās reformas procesa galveno posmu — pašvaldību apvienošanu.

Diskusiju tēma: pašvaldību gatavība apvienoties, partneru izvēles kritēriji, pamatojums. Ko iedzīvotāji iegūs (zaudēs) no pašvaldību apvienošanās?

Konferences laiks: 2003. gada 20. februārī pulksten 10.00.

Konferences norises vieta: laikraksta «Novadnieks» redakcijas administratīvajā ēkā Brīvības ielā 14, Preiļos.

Aicinām pagastu iedzīvotājus līdz 19. februārim rakstiski vai pa telefonu 1-53-07059 izteikt savus priekšlikumus, kā arī uzdot jautājumus sakarā ar pašvaldību apvienošanu. Anonīmi jautājumi netiks ņemti vērā.

Tuvāka informācija pa tālruniem: 1-53-07056 vai 1-53-07059.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Budžets gatavs

Finanšu ministrs Valdis Dombrovskis pirmdienā Saeimā iesniedzis krietni iekavēto Latvijas 2003. gada budžeta projektu, ko steidzamības kārtā izskatīs līdz 28. februārim. Valdība plāno šogad iekasēt 1,67 miljardus un iztērēt 1,83 miljardus latu. Salīdzinot ar 2002. gadu ir paredzēts pieaugums gan ieņēmumos (Ls 139 miljoni), gan izdevumos (Ls 133,5 miljoni). Ja budžeta projekts pārtaps budžetā, tad jūtami ieguvumi gaida militāristus, kuri varēs iztērēt par 36 miljoniem latu vairāk nekā pērn, proti, 110,7 miljonus. Skolotāju kopējais atalgojums pieaugs par 23 miljoniem, policistu atalgojums — par miljonu. Par 21,5 miljoniem pieaugs izdevumi pasākumiem, kuri saistīti ar Latvijas iestāšanās ES. **Atšķirība no iepriekšējiem budžetiem — tajā nav atstāta nauda katrai no valdošajām partijām sadalīšanai starp pašvaldībām u.c. iestādēm atbilstīgi šo iestāžu vadītāju politiskajai piederībai. Beidzot vietējie bosini nevarēs lepoties ar savām «caursiņas spējām».**

Mainīs likumu par pašvaldībām

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija šogad plāno pārskatīt un, iespējams, izstrādāt jaunu likuma «Par pašvaldībām» redakciju, jo 1994. gadā pieņemtais likums neatbilst mūsdienu valsts pārvaldei. Paredzams, ka likumā tiks ietvertas vairākas jaunas jomas, daži no tajā definētajiem pašvaldību uzdevumiem tiks precizēti un pat mainīti. Piemēram, par privātajiem nampašniekiem piegulošo teritoriju kopšanu, kas pašvaldībām uzliek par pienākumu tās uzturēt. Patlaban šī likuma norma esot kontrastā ar citiem likumiem un rada daudzas neskaidrības. Ministru neapmierina arī tas, ka pašreizējā likuma redakcijā pašvaldību funkcijas definētas ļoti vispārīgi. Pēc viņa domām, daudz labāk būtu, ja pašvaldībām uzliktās funkcijas gada beigās tiktu definētas ar konkrētiem rezultātiem.

Pieaug Latvijas iedzīvotāju saslimstība ar alkoholismu

Pagājušajā gadā visai strauji pieaugusi reģistrētā iedzīvotāju saslimstība ar alkoholismu — pērn reģistrēti vidēji 97,2 jauni saslimšanas ar alkoholismu gadījumi uz 100 000 iedzīvotāju, bet 2001. gadā šis rādītājs bija 79,2 gadījumi uz 100 000 iedzīvotāju, liecina Narkoloģijas centra publicētā informācija.

Pērn samazinājusies reģistrētā saslimstība ar narkomāniju. 2002. gadā narkoloģiskajā dienestā reģistrēti 220 pacienti ar pirmreizēji konstatētu psihoaktīvo vielu atkarības diagnozi, kas ir 9,4 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem. 2001. gadā šis rādītājs bija 20,1 gadījums uz 100 000 iedzīvotājiem.

Būtiski samazinājusies reģistrētā saslimstība ar opioīdu — heroīna un citu šīs grupas preparātu — atkarību, bet reģistrētās saslimstības pieaugums vērojams pārējās vielu grupās. Pērn bijusi arī tendence pieaugt amfetamīnu un vairāku atkarības vielu vienlaicīgai lietošanai. Liela daļa no vairāku atkarības vielu lietotājiem kā vienu no vielām lieto opioīdus.

Narkoloģijas centrs atzīmē, ka nozīmīga tendence ir sieviešu ipatsvara pieaugums pirmo reizi apzinātu atkarības slimnieku vidū. 2002. gadā 26,8% pirmreizējo atkarības slimnieku vidū bija sievietes, bet 2001. gadā — 21,3%.

Jauno atkarības slimnieku vecums ir ļoti dažāds — sākot no 12-13 gadu veciem pusaudžiem, kuri lieto inhalantus, līdz 48 gadus veciem amfetamīnu atkarības slimniekiem.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

Preiļu slimnīcas atbalsta fonds pateicas par atbalstu

«Novadnieks» jau informēja, ka pagājušajā gadā tika nodibināts atklātais sabiedriskais fonds «Preiļu slimnīcas atbalsta fonds», kura mērķis ir veicināt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību un kvalitāti. Ar fonda starpniecību Preiļu slimnīcai ziedoti gan naudas līdzekļi, gan sniegta cita veida palīdzība.

Fonda priekšsēdētāja Ināra Anspoka pateicas visiem atbalstītājiem un informē par ziedoto līdzekļu izlietojumu.

Ziedojumu un dāvinājumu pārskats par 2003. gadu		
Rādītāji	Ziņas par ziedojumu un dāvinājuma devēju	Saņemto ziedojumu un dāvinājumu summa (Ls)
I. Attikumi pārskata gada sākumā	X	0
II. Pārskata gadā saņemto ziedojumu un dāvinājumu kopsumma		1670
1. LR reģistrētās juridiskās personas:		1450
A/s «Pareks banka»	40003074590	200
Publ. a/s «Grindekss»	40003034935	300
SIA «LVF LTD»	40003235398	950
2. Fiziskās personas (rezidenti):		220
III. Ziedojumu un dāvinājumu izlietojuma kopsumma		965
1. Neierobežotai lietošanai paredzēto ziedojumu un dāvinājumu izlietojums		965
IV. Attikumi pārskata gada beigās	X	705

Ministrs sniedz atbildi uz deputāta sūdzību

Ir saņemta reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministra Ivāra Gatera atbilde uz Livānu novada domes deputāta Visvalža Gercāna vēstuli, kurā viņš vērsās pie ministra, norādot uz vairākām, viņaprāt, nelikumībām Livānu novada domes darbā.

V.Gercāns savā vēstulē bija norādījis uz likuma pārkāpumu, izslēdzot viņu no finansu komitejas, nesāņemot viņa rakstisku piekrišanu. V.Gercāns sūdzējās arī par

to, ka likuma noteiktajā kārtībā 15 dienu laikā viņam nav sniegta rakstiska atbilde uz deputāta pieprasījumu par jauno domes nolikumu, kā arī uz iesniegumu, kurā viņš norāda, ka netiek ievērots likums, kas garantē deputāta nodrošinājumu ar sakaru līdzekļiem, pavošanas un iespēšanas tehniku. Pašvaldībā saskaņā ar likumu nav pieņemts darbinieks, kas veiktu finansu līdzekļu izlietošanas kontroli, kā to paredz likums. Pēc V.Gercāna domām, arī ieceļot jauno dzīvokļu un komunālās saimniecības

direktoru, nav ievērotas likuma prasības, ka pašvaldības uzņēmuma vadītājus dome ieceļ amatā pēc izpildītāja ierosinājuma.

Saņemto V.Gercāna iesniegumu izskatīja Pašvaldību lietu pārvalde, kura pieprasīja paskaidrojumu Livānu novada domes priekšsēdētājam Andrim Vaivodam. Pēc saņemtās informācijas izvērtēšanas ministrs I.Gaters sniedza atbildi, kurā minēts, ka Livānu novada dome nav ievērojusi likumu tikai vienā no četriem V.Gercāna minētajiem gadījumiem. Pašvaldi-

ba pārkāpusi likuma «Izslēdzot no amata, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtību» 7. pantu, kurā noteikts, ka pašvaldība nav tiesīga atteikties sniegt rakstveida atbildi uz saņemto iesniegumu, sūdzību vai priekšlikumu. Neskatoties uz to, ka V.Gercāns ir saņēmis mutisku atbildi uz savu iesniegumu, jums tā bija jāsniedz arī rakstiski, teikts I.Gatera atbildē pašvaldībai. Tajā arī norādīts turpmāk nepieļaut minētā likuma prasību neievērošanu.

G.Kraukle

NEDĒĻAS JAUTĀJUMS

Vai apkārtējās vides piesārņošana ir politisks jautājums?

Šādu jautājumu «Novadnieks» šonedēļ uzdeva SIA «Preiļu saimnieks» valdes priekšsēdētājam Ilmāram Ziemeļim pēc viņa publikācijas Preiļu novada domes informatīvajā izdevumā «Preiļu novada vēstis».

Ilmārs Ziemeļis: — Jā, izlasot rakstu jūsu avīzē, man radās viedoklis, ka tas viss saistīts ar politiku. Tur tika doti tādi nepārprotami mājieni.

Publikācijā «Preiļu novada vēstis» I.Ziemeļis pārmet «Novadnieka» žurnālistiem novada iedzīvotāju demoralizēšanu un izkropļota priekšstata veidošanu pret notiekošo. Lietas būtība ir «Novadnieka» 25. janvāra numurā publicētais raksts «Saltupes neapkaucamais liktenis» par piesārņoto Saltupi, kas tek garām akciju sabiedrības «Preiļu siera» saimnieciskajam sektoram. Acīmredzot Ziemeļa kungam jau akciju sabiedrības «Preiļu siera» vārda pieminēšana vien likusi saustīties un radījusi tādu iekšējo protestu, ka viņš savas izjūtas nav spējis savaldīt un ir

pilnīgi pārliecināts, ka apkārtējās vides piesārņošana ir cieši saistīta ar politiku.

Lūk, neliels citāts no Ziemeļa kunga publikācijas. «Šī nī sakarā mani neizpratni izraisīja nesenais raksts «Novadniekā», kur «krokodila asaras» tika lietotas par it kā sapostīto Preiļupīti, kuru piesārņojuši jau minētie politiķi, kaut gan visiem zināms, ka Preiļupīti par Smirdupīti sauca jau tajos laikos, kad tagadējie politiķi vēl staigāja zem galda. (...) Šī taču ir mūsu pašu pilsēta, mēs paši šeit dzīvojam un katru dienu kāpjām pāri dražām.»

Interesanti gan — kurus politiķus Ziemeļa kungs ir domājis, jo «Novadnieka» publikācijā ne ar pušplēstu vārdu netika minēti ne kāds politiķis, ne partija? Runa ir par apkārtējās vides piesārņojumu un par Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Preiļu nodaļas speciālistu sastādīto administratīvo pārkāpumu protokolu akciju sabiedrības «Preiļu siera» attīrīšanas iekārtu atbildīgajai amatpersonai. Starp citu, 5. februāra numurā lasījām informējām, ka Daugavpils reģionālās vides pārvaldes administratī-

vo pārkāpumu komisija izskatījusi protokolu un atbildstoši Administratīvo pārkāpumu kodeksa 72. pantam par attīrīšanas iekārtu ekspluatācijas noteikumu neievērošanu vainīgo akciju sabiedrības «Preiļu siera» amatpersonu sodījusi ar naudas sodu 50 latu apmērā.

Amizanta situācija — laikā, kad Latvija gatavojas iestāties Eiropas Savienībā, kur apkārtējās vides aizsardzībai tiek veltīta daudzlielā uzmanība nekā pie mums līdz šim noticis, vietējais saimnieciskais darbonis, krūtīs izriezis, metas cīņā ar žurnālistiem, lai pārliecinātu sabiedrību par pretējo. Tiek jautātas divas lietas — politika un pienākums. Mēs, žurnālisti, atšķirībā no vietējiem politiķiem un saimnieciskajiem darbiniekiem godprātīgi pildām savu pienākumu, ieklausāmies sabiedrības problēmās un cenšamies palīdzēt to likvidēšanā. Acīmredzot Ziemeļa kungs uzskata, ka to nevajadzētu darīt, kā saka, iet mierīgi garām nebūšanām, visādām šmucēm un, pasarg Dievs, ar kādu vārdu neaizskart politiķus, kas iecelti vai elku kārtā.

Nāk prātā arī kāda sena krievu tautas paruna — *slišit zvon, da ne znajet, gde on* (dzird zvana skaņas, bet nezina, no kurienes tās nāk), jo kā gan citādi SIA «Preiļu saimnieks» valdes priekšsēdētājs būtu sajaucis divas upītes — Preiļupīti, kas plūst gar vecajām dzirnavām, un Saltupi, kuras gultne nelaimīgā kārtā veidojusies turpat pie akciju sabiedrības «Preiļu siera», un kuras ūdeņi bija piesārņoti.

— Kāda starpība, abas taču piesārņotas, — saka Ilmārs Ziemeļis.

Tiesa gan, ne Saltupē, ne Preiļupē ūdens nav no tiem dzidrākajiem. Tāpat kā skaidrs tas, ka arī SIA «Preiļu saimnieks» valdes priekšsēdētāja un viņa pakļautībā esošo darbinieku pienākums ir rūpēties, lai tās būtu tīras un visai dzīvībai radībai drošas — gan zivīm un vārdēm, gan politiķiem, ja kāds pēkšņi vasarā izdomās tur nopeldēties, — jo viņi saņem algu no mūsu nodokļiem par reāliem darbiem, kas noteikti amata instrukcijās, nevis par vides piesārņotāju aizstāvību.

L.Kirillova

TREŠDIENAS INTERVIJA

Domāju, ka nekļūdišos, ja teikšu, ka Līvānos viņu pazīst visi, un iepazīstināšana nav nepieciešama. Fotosalona «Minox» īpašnieks, fotogrāfs JĀNIS MAGDALEŅOKS ir cilvēks, kas apveltīts ar lielisku humora izjūtu, sabiedrīks un atraktīvs, pozitīvs pret lietām un cilvēkiem. Nekad nav nācies redzēt Jāni nīgru, nomāktu vai aizkaitinātu, tādēļ rodas pamatotas aizdomas, ka jēdziens «slikts garastāvoklis» viņam ir svešs. Jānim piemīt apskaužams vieglums saskarsmē ar cilvēkiem, tādēļ salonā iegriezties vienmēr ir patīkami. Intervijas virsrakstā liktie vārdi nav nejauši. Tāda ir Jāņa parastā atbilde, kad, saņemot izgatavotās fotogrāfijas, pateicos par sniegto pakalpojumu. Jāatzīst, ir patīkami, ka tev atbild tieši tā.

● Mazais Jānis (no kreisās) bērnībā kopā ar «dāmīti» no kaimiņu mājas.

Vienmēr laipni. Nāciet biežāk!

– Vai tev pašam patīk fotografēties?

– Nekādu pretenziju pret fotografēšanu man nav. Ak, kāds nu es izskatos! Man tādi kompleksi nepiemīt, es zinu, kāds es esmu. Protams, jebkuram ir jā-māk sevi pasniegt. Un sevi pasniegt dzīvam cilvēkam ir krietni vieglāk nekā kaut kam statiskam, kāda ir fotokamera. Kameru vien-kārši nevajadzētu ņemt vērā.

Bet jāatzīst, ka pašam labāk tomēr patīk būt kamerai otrā pusē, — kā fotogrāfam. Parasti jau mani fotografē kolēģis, arī sieva vai kāda no meitām. Daudz ir tā-du gadījuma bilžu, kurās kāds ir fotografējis pasākumu, kurā savukārt fotografēju es. Parasti šīs bildes paturu par piemiņu.

– Kā tev šķiet, kāpēc cilvēki tik bieži saka: «Vai, man tā nepatīk fotografēties!»? Varbūt tās ir bailes ieraudzīt savu īsto seju, kas nesakrīt ar iedomāto?

– Ikdienā spoguļi cilvēks redz savu acgārno, otrādi apgriezto portretu jeb spoguļattēlu. Ieraugot savu pareizo attēlu, turklāt samazinātā un koncentrētā formā, cilvēks apjūk. Fotogrāfiju ne- vajadzētu pētīt, deguna galā pie- bāztu, bet skatīties no normāla attāluma. Tu taču arī neskaties uz mani no desmit centimetru at- tāluma.

Domāju, ka tas ir arī pierašanas jautājums. Ir jāpierod pie sevis. Neviens mēs neesam perfekti. Arī raustītu konkursu misteriem vie- la augs mēdz būt lielāka par otru. Mana sejas puse no otras vien- cēr atšķiras, dažiem pat ļoti iz- teikti.

Regulāri fotografēties parasti nāk jaunas meitenes. Mēs strādā- jam daļējam dzimumam. Ja ne- būtu sieviešu, tad arī fotogrāfiem darba nebūtu.

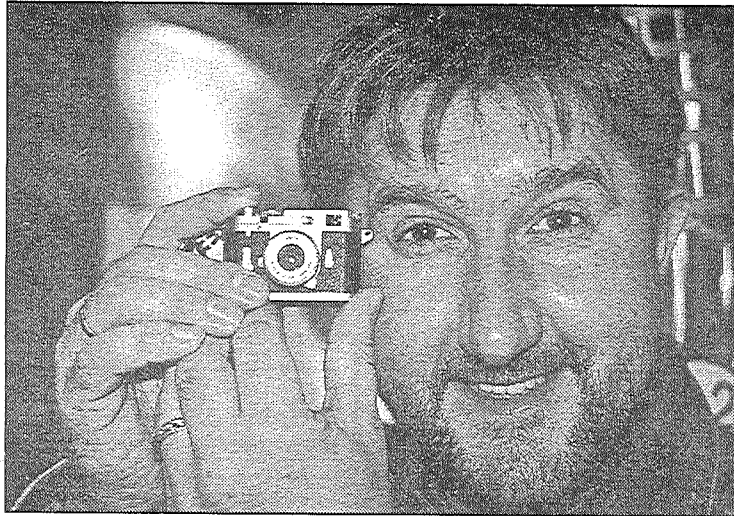
– Mēdz būt nefotogēniski cil- vēki, vai tas ir tikai fotogrāfa pro- fesionalitātes jautājums?

– Tas ir vienkāršākais, kā var norakstīt sliktu bildi, sak, es nees- mu fotogēnisks, un man savas bil- des nepatīk. Tajā pašā laikā cil- vēks apgalvo, ka tad, kad viņu no- fotografē nemanot, kaut kā no malas, viņš izskatās daudz labāk. Vai tad tajā mirklī, kad tevi bildē nemanot, tu esi fotogēnisks, bet, kad fotografēties salonā, ne?

Pēc manām domām, nefotogē- nisku cilvēku nav. Un ko vispār nozīmē šis jēdziens? Kaut vai mo- des skates. Nu, iet tāds «dēlis» šapītām kājām un marmora seju. Šaubos, vai šāds tēls sakrīt ar priekšstatiem par skaistumu.

– Lielākā daļa no mums kame- ras priekšā jūtas sasaistīti. Kā tev izdodas šo sasprindzinājumu kļiedēt?

– Tas nāk ar pieredzi, to nevar iemācīties uzreiz. Pirms gadiem pieciem man patiešām bija bail no cilvēkiem. Varbūt ne bail, bet tāds iekšējs satraukums, kad bil- dēties atnāca kāda «klīriga» dā- mīte vai kašķīgāks klients, kuram savas bildes nekad nepatīk. Tagad tā vairs nav. Man pat šķiet intere-

● Patiesībā esmu kautrīgs. Fotokamera ir kā vairogs. Kad tu- ru to rokās, viss pārējais aizmirstas, saka Jānis Magdaļenoks. Šeit viņš redzams ar leģendāro «Minox» fotoaparātu, kas ražots Vācijā. Foto no J. Magdaļenoka albuma

santi strādāt ar šādu klientu. Ne vienmēr, bet lielākoties sasprind- zinājumu var kļiedēt ar joku, smaidu, parunāšanos. Protams, ir arī tādi gadījumi, kad cilvēks pie fotogrāfa ir atnācis kā pie ārsta, un vienīgā doma, lai tās «moci- bas» ātrāk beigtos. Tad tu vari jo- koties un ķēmoties, cik tīk, tāpat nekas nelīdzēs, jo šis cilvēks ir kā siena.

No malas liekas, ka viegli ir fo- tografēt bērnus, jo viņi vienmēr ir atklāti, netēlo. Taču bērni atkal ir aizdomīgi. Ja nu tas bārdainais onkulis ir dakteris?! Esmu seci- nājis, ka taisīt vienu bildi — tas ir fotografēt «ķeksiņa pēc». Ja gribas labas bildes, jātaisa bilžu sērija, vismaz desmit. Parasti ir tā, ka pašas labākās ir pēdējās bildes, kad jau kādu pusstundu ar klien- tu esam strādājuši un viņš ir «at- vēries». Pirmā un pēdējā bilde — tie ir kā divi dažādi cilvēki.

– Tagad fotografē visi, bet tas nenozīmē, ka visi to prot. Kādas ir biežākās kļūdas, ko pieļauj amatieri?

– Biežākā kļūda ir paviršība. Sasteigti kadri. Nepareizi ielikta filma. Fotografēts pret gaismu. Tagad bildēšana ir plaši pieejama, jānospiež tikai podziņa, nav va- jadzības iedziļināties kadrā. Savā laikā vajadzēja uzstādīt pareizo attālumu, laiku, asumu, cilvēks it kā sagatavojās kadrām. Laikmets kļuvis skrejošāks, cilvēkam liekas, nu un kas, ja nesanāks. Tomēr ir arī izņēmumi, kas fotografēšanu uzver ļoti nopietni.

– Kādi bija tavi pirmie mēģi- nājumi fotografējot?

– Fotografēt sāku skolas laikā, kādu, trīspadsmit gadu vecumā. Arī es, tāpat kā visi tā laika cilvė- ki, sāku ar aparātu «Smena», ko man uzdāvināja vecāki. Vidussko- lā parasti fotografēju visos pasā- kumos. Bildes likām sienas avīzēs, ko tik visu tolaik nedarījām! Tie bija sadzīviski foto, ar mākslu ne- aizrāvos, akmeņus un smilgas ne- fotografēju. Arī tagad esmu vairāk sadzīvisks fotogrāfs, un nopiet- nais mākslas foto mani ne sevīši vilina. Jau 8. klasē sapratu, ka gribu kļūt fotogrāfs.

– Kur to var apgūt?

– Rīgas 34. profesionāli tehnis- kajā skolā, tā ir vienīgā tāda sko- la. Beidzu Līvānu 1. vidusskolu un gatavojos tur stāties. Šajā saka- rībā bija kuriozs. Tevi neņem sko- lā, jo tev ir 18 gadu, un tev ir jāiet armijā. Armijā tevi nem tikai tad, kad skola dod zīmīti, ka esi uz- ņemts un mācīsies. Ja tev tāds pa- pīrs ir, vari tikt vaļā no armijas. Taču skolā mācīties tevi ņem, ja armija iedod zīmīti, ka tevi laiž vaļā, jo tu ej mācīties. Tāds, lūk, bija karuselis, tādēļ es tūlīt pēc vidusskolas sāku strādāt sadzīves pakalpojumu kombinātā par fo- togrāfu. Bez izglītības. Nokļuvi armijā, brālīgajā tautu republikā Mongolijā. Arī tur biju fotogrāfs, tā ka neko citu patiesībā savā mū- žā neesmu darījis, tikai fotogra- fējis. Pēc armijas izmācījos, atgrie- zos Līvānos, tajā pašā pakalpoju- mu kombinātā strādāju. Biju jau precējies. Sieva Inese ir klases- biedrene, taču skolas laikā starp mums nekādu simpātiju nebija, saskatījāmies, kad mācījāmies Rīgā. Inese ir skolotāja, viņu no- rikoja darbā Mālpilī, tādēļ vairā- kus gadus nodzīvojam tur.

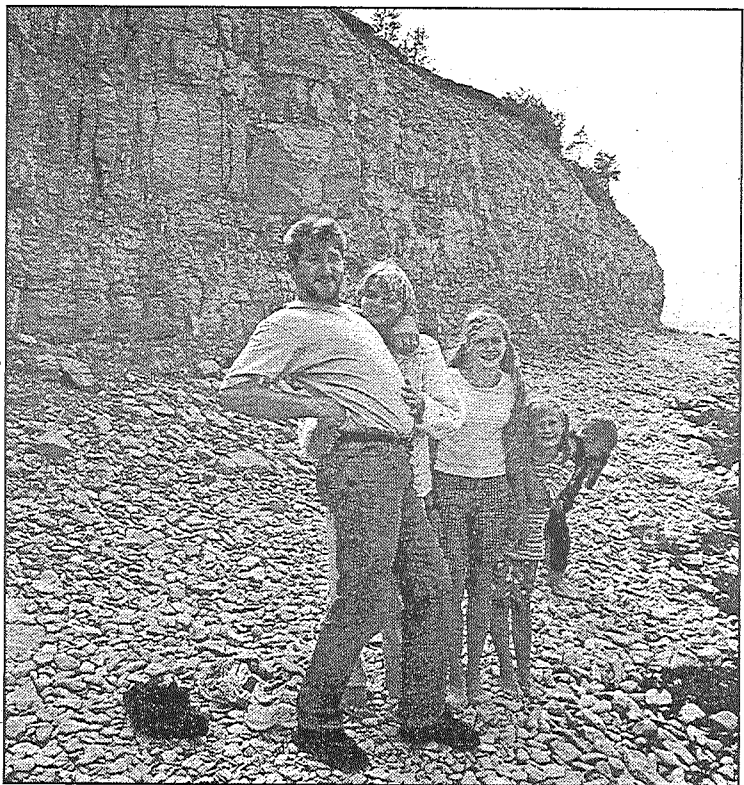
– Kā nonāci līdz savam bizne- sam, fotosalonam «Minox»?

– «Minox» radās, kad ar ģimeni atgriezos no Mālpils. Tie bija juku laiki. Vajadzēja sākt kaut ko darīt. Vienam pašam grūti, aicināju kompanionos savu pārinieku An- di Veiguru, iekārtojām telpas pil- sētas centrā un 1992. gadā reģis- trējām uzņēmumu. Pagājušajā gadā nosvinējām firmas desmit gadu pastāvēšanas jubileju.

Kā ir gājis? Nav jau kam sūdzē- ties. Vienīgais, ko, skatoties at- pakal, tagad saprotu, mēs varējām mazliet vairāk riskēt. Kādu gadu ātrāk paņemt kopējamo mašīnu, pāriet no vecās tehnoloģijas uz jauno. Bet tajā laikā tāda nauda, 60 000 dolāru, cik maksāja kopē- jamā mašīna, pat sapņos nerādī- jās. Šogad to būsim izmaksājuši.

– Un varēsiet pirkt jaunu?

– Var teikt. Tieši tā bija ar ie- priekšējo tehniku — pavasarī iz- maksājam un rudenī pirkām jau- nu. Vecā bija gan tehniski, gan morāli novecojusi. Šobrīd mūsu jomā ienāk digitālā tehnika. Tās ir

● Reizi gadā Magdaļenoku ģimene cenšas izrauties no ikdienas stresa un darbiem, aizceļojot uz ārzemēm vai tepat — uz Latvijas laukiem. Šis foto tapis Saremā 2002. gada vasarā. No kreisās: Jānis, sieva Inese un meitas — Rasa un Māra.

neizbēgams process. Varbūt ar laiku albumus izkonkurēs digitālā fotogrāfija, taču pagaidām tas ir diezgan dārgi, lai katrs varētu at- ļauties. Savulaik, kad parādījās krāsainās bildes, pareģoja meln- baltās fotogrāfijas galu. Taču melnbaltā joprojām turas, maksā dārgāk un ir vērtīgāka par krā- saino.

– Kāda žanra fotogrāfija tevi saista visvairāk?

– Vairāk tomēr esmu salonfo- togrāfs, man patīk eksperimentēt ar gaismām. Bet bildēt jau nācies daudz ko, sākot no vietējā sabied- rībā zināmiem cilvēkiem, līdz pat prezidentei un princim Čārlzam. Lielu daļu veido kāzu foto, tas iedalās kā atsevišķs žanrs. Daži fotografē kāzas kā pasākumu. Es lieku uzsvāru uz jauno pāri. Mani neinteresē viesi, kas sēž pie gal- diem, viņi diezgan reti tiek bildēs — tās galvenokārt ir kopbildes. 90% no jaunā pāra bildēm ir in- scenētas, jo jaunie nezina, kas viņ- niem jādara, tādēļ ir fotogrāfs, kurš piedāvā variantus. Ir bildes, kur līgavainis uzlocītiem bikšu ga- liem stāv upē ar līgavu uz rokām, vai ir «iejūgts» smukas atspēr- ratos, kuros sēž līgaviņa. Līgava ir braukusi pa Daugavpils šoseju ar skrejriteni, garām traucas mašī- nas, visi signalizē, māj ar roku. Bijušas klasiskās siena gubas, jau- nie ir fotografēti brīvā kritienā, lecot no kāda paaugstinājuma. Bi- juši izbraucieni jūrā ar kuģi, upēs un ezeros ar laivām. Situācijas nav iespējams iepriekš izdomāt, tās rodas «uz sitiena», un parasti in- scenētās bildes ir vislabākās. Tajās ir saglabātas jauno izjūtas, ko viņi atcerēsies visu mūžu.

– Tu esi arī televīzijas cilvēks.

– Mālpilī dzīvojot, Inese bija diktore, bet es — operators pirma- jā reģionālajā televīzijā Latvijā.

INFORMĀCIJA

Aiz mājas stūra – atkritumi. Grāvmalā – atkritumi. Meža ceļa malā – atkal atkritumi. Šādas nepatīkamas ainiņas droši vien redzējis vai katrs, nemaz nerunājot par puslegālām un nelegālām izgāztuvēm pagastu un pilsētu nomalēs. Ja pašiem par šādu «bagātību» nav neērti, būtu vismaz no ciemiņiem kaunējušies, teica kāds rīdzinieks, kam pērnajā vasarā bija gadījies pabraukāt pa Preiļu un kaimiņu rajoniem.

Viens poligons — alternatīva 32 izgāztuvēm

Par līdzšinējo situāciju un to, kas tiek plānots jau tuvākajā laikā, «Novadniekam» pastāstīja pagājušajā gadā izveidotās Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppasvaldību organizācijas rīkotājdirektors Aivars Pudāns.

● Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppasvaldību organizācijas rīkotājdirektors Aivars Pudāns ir pārliecināts, ka jauna poligona celtniecība ir dāvana visam reģionam. Foto: M.Rukosujevs

290 kilogrami atkritumu katram iedzīvotājam

Dienvidlatgales reģionā dzīvo aptuveni 240 000 iedzīvotāju, kuri gada laikā rada aptuveni 65 – 70 tūkstošus tonnu sadzīves atkritumu jeb katrs aptuveni 290 kilogramus. Tie savukārt tiek glabāti 32 izgāztuvēs, kuras, pēc speciālistu vērtējuma, neatbilst sanitārajām prasībām, piesārņo gruntsūdeņus un nav saudzīgas videi.

Alternatīva šai problēmai reģionā ir neatbilstošo izgāztuvju slēgšana un rekultivācija, kā arī atbilstoša poligona celtniecība, kas spēs uzņemt 70 tūkstošus tonnu sadzīves atkritumu gadā.

Latvijai palīdz Eiropa

Latvijā ir izstrādāta nacionālā programma valsts integrācijai Eiropas Savienībā (ES). Līdz ar to mēs esam to desmit kandidātvalstu vidū, kas saņems finansiālu palīdzību no ES fondiem — PHARE, SAPARD un ISPA. Ja

pirmie divi fondi, kas veicina uzņēmējdarbību un lauksaimniecību, savu finansējumu 50 procentu apmērā piešķir tikai pēc projektu īstenošanas, tad ISPA fonds, kas domāts vides aizsardzībai un transporta attīstībai, piešķir līdzekļus 60 līdz 70 procentu apmērā projektiem jau pirms to īstenošanas.

ISPA gada budžets ir vairāk nekā viens miljards eiro gadā. Katrai kandidātvalstij, tajā skaitā arī Latvijai, līdzekļu apjoms tiek piešķirts, ņemot vērā valsts iedzīvotāju skaitu, teritorijas lielumu un iekšzemes kopprodukta apjomu. Mūsu valstij šī summa ir 3,5 līdz 5,5 procenti no kopējās summas jeb apmēram 23 miljoni eiro gadā.

Šī summa ir Eiropas dāvinājums ar nosacījumu, ka minimālais investīciju apjoms projektam būs pieci miljoni eiro, no kuriem 25 procenti tiek plānoti kā kredīti, bet 10 procenti — obligātais pašvaldību līdzfinansējums. Atlikušā summa 65 procentu apmērā ir dāvinājuma nauda.

Projekta mērķis — videi saudzīgs atkritumu poligons

Latvijā ir izstrādāts atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns laika posmam no 2003. līdz 2012. gadam. Tas nodrošinās ES direktīvu prasību par sadzīves atkritumu uzglabāšanu un poligonu celtniecību veiksmīgu izpildi. Projekta mērķis ir izveidot videi saudzīgu un sanitārajām prasībām atbilstošu Dienvidlatgales reģionālo sadzīves atkritumu poligonu un ļauj rekultivēt esošās 32 izgāztuves, kuru kopējā platība sasniedz vairāk nekā 60 hektārus.

Atkritumu saimniecības sakārtošanas programma, kuras nosaukums ir «500-», paredz slēgt valstī 500 izgāztuves, jo tās visas ir videi nedraudzīgas. Neviena no pašreizējām izgāztuvēm nav pienācīgi izolēta no apakšas, tāpēc infiltrāti nokļūst gruntsūdeņos un tos piesārņo. Jaunā Dienvidlatgales poligona izbūve Daugavpils rajona Demenē tiks veikta pēc

vismūsdienīgākajām tehnoloģijām. Izgāztuvi veidos līdzīgi šūnām bišu stropā, katra tāda šūna būs labi izolēta. Visi infiltrāti tiks savākti un attīrīti, bet atkritumi sašķiroti atbilstoši prasībām, kādas jau gadu desmitiem tiek ievērotas ES valstīs.

Demenes pagasts poligona izveidei tika izvēlēts tāpēc, ka tur jau pašlaik atrodas lielākā atkritumu izgāztuve Dienvidlatgales reģionā. Esošo izgāztuvi rekultivēs un tai blakus būs jaunā.

Latvijā — tikai 11 izgāztuves

Valsts programmā noteikts, ka Latvijā atkritumu apsaimniekošana notiks 11 reģionos. Tas nozīmē, ka katrā no tiem būs savs poligons. Liepājas, Ventpils un Ziemeļvidzemes reģionos projektu īstenošana jau sākusies, bet Malienas, Austrumlatgales un Dienvidlatgales reģionos poligonu projektēšana sāksies šī gada vidū.

Šajā sakarā pagājušajā gadā tika izveidota jau minētā Dienvidlatgales starppasvaldību organizācija, kur viens no sešiem kapitāla daļu (ar 7,5 procentiem 1305 latu vērtībā) turētājiem ir arī Preiļu rajona padome, kas pārstāv 11 pašvaldi-

bas. Vēl šajā projektā piedalās Daugavpils pilsētas dome, Daugavpils rajona padome, Krāslavas novada dome, Krāslavas rajona padome un Dagdas pilsētas dome.

Jūnijā jau paredzēts uzsākt poligona projektēšanu, kas noslēgsies šī gada decembrī. No nākamā gada marta līdz 2005. gada oktobrim ritēs celtniecība, vienlaikus notiks esošo izgāztuvju rekultivācija. Poligona ekspluatēšana sāksies 2005. gada novembrī un turpināsies 20 gadus.

Kopējās projekta izmaksas pašlaik tiek lēstas gandrīz septiņu miljonu eiro apjomā, vairāk nekā viens miljons eiro tiks tērēts esošo izgāztuvju rekultivācijai, bet atlikusī daļa — poligona būvniecībai un iekārtu iegādei. Plānotais paš-

Dienvidlatgales reģiona sadzīves atkritumu apsaimniekošanas projekts saņemts un 2002. gada 14. oktobrī reģistrēts Eiropas Komisijā.

valdību līdzfinansējums būs 536 tūkstošu eiro apmērā, ārvalstu kredīts — 2 144 500 eiro, bet ES ISPA fonda dāvinājums —

4 218 800 eiro apjomā. Šīs prognozes liecina, ka Dienvidlatgales reģiona pašvaldības ar savā rīcībā esošajiem līdzekļiem nespētu nodrošināt pat esošo izgāztuvju rekultivāciju, nemaz nerunājot par jauna poligona projektēšanu un celtniecību.

L.Kirillova

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

Rīgas Miesnieks

"Rīgas Miesnieka" laiks

No 10.febrāra līdz 24.februārim

LS 2,16
Doktora desa Ekstra

LS 1,29
Ķimenes desa

LS 1,57
Piena desa

LS 4,77
Ekspress dūmdesa

LS 1,48
Rakveres cīsiņi

LS 0,54
Rakveres cīsiņi 330g

LS 1,57
Cūkgaļas sardeles

LS 1,42
Latgales desa

LS 1,38
Tirgus rulete

LS 2,37
Bavāriešu desa

LS 0,57
Pilsētas pelmeņi 450g

LS 1,95
Gaļa zemnieku gaumē

Akciju produktus var iegādāties veikalos:

- ◆ SIA "Sempils SV" veikals "Beta" Preiļi Brīvības 2
- ◆ SIA "Santa 98" Preiļi Aglonas 5
- ◆ A/S "Preiļu siers" veikals "Preilis" Preiļi Daugavpils 66a
- ◆ A/S "Preiļu siers" veikals "Preilis" Preiļi Rēzeknes 15
- ◆ SIA "Pie torņa" veikals "Jumava" Aglona Somersetas 31
- ◆ SIA "Ganpekri" Līvāni Dzelzceļa2
- ◆ SIA "Vindex" Līvāni Rīgas 54
- ◆ PS "LAT TDS" Līvāni Rīgas 18
- ◆ PS "LAT TDS" Līvāni Dzelzceļa 14

INFORMĀCIJA

Ko esam izcīnījuši sarunās ar Eiropas Savienību

Nodokļi (10. sadaļa)

Joma	Sarunu rezultāts	Ieguvumi	Zaudējumi
<p>Eiropas Savienībā tiek saskaņoti tikai netiešie nodokļi, tas ir, PVN un akcīzes nodoklis, nosakot minimālās nodokļu likmes, vienādu nodokļu piemērošanas nosacījumus, atceļot nodokļu atbrīvojumus, kas izkropļo konkurenci.</p> <p>Tiešo nodokļu, piemēram, uzņēmuma un iedzīvotāju ienākuma nodokļa regulēšana ir katras dalībvalsts kompetencē.</p> <p>Eiropas Savienība regulē arī vispārējo nodokļu administrēšanu: nodokļu ienākumu nodrošināšanu, ienākumu iekasēšanu, dubultās aplikšanas ar nodokļiem novēršanu un nemaksāšanas novēršanu, informācijas sistēmu saskaņošanu.</p>	<p>Latvija saskaņoja savu likumdošanu ar ES līdz 2003. 1. janvārim, izņemot sekojošus pārejas periodus un izņēmumus:</p> <ul style="list-style-type: none"> — pārejas periods līdz 2005. gada 1. janvārim, lai turpinātu piemērot atbrīvojumu no PVN iedzīvotāju maksājumiem par apkuri; — pārejas periods līdz 2010. gada 1. janvārim minimālās akcīzes nodokļa likmes cigarešu sasniegšanai; — pārejas periods uz vienu gadu pēc iestāšanās PVN piemērošanai darījumiem ar kokmateriāliem; — tiesības saglabāt esošo kārtību un turpināt atbrīvot radošo profesiju pārstāvju autoratlīdzību no PVN; — tiesības saglabāt esošo kārtību un turpināt nepiemērot PVN starptautiskajiem pasažieru avio un jūras pārvadājumiem; — pastāvīgais izņēmums attiecībā uz gada apgrozījuma limitu, kuru sasniedzot ir jāreģistrējas kā PVN maksātājam (jāreģistrējas, ja gada apgrozījums ir virs 10 000 latiem). 	<p>Augstais ES akcīzes nodoklis cigarešu veicina smēķētāju skaita samazināšanos.</p> <p>Radošo profesiju pārstāvju autoratlīdzība netiks aplikta ar PVN.</p> <p>Starptautiskie pasažieru avio un jūras pārvadājumi netiks aplikti ar PVN.</p> <p>PVN apgrozījuma sliekšņa noteikšana virs ES noteiktajam līmenim (tas ir, 10 000 latu) nepalīdzēs nodokļu administrēšanas izmaksas un pozitīvi ietaupīs valsts budžetu.</p> <p>Ciešāka sadarbība nodokļu administrēšanas jomā un informācijas apmaiņa starp dalībvalstīm novērsīs dubulto nodokļu maksāšanu un izvairīsies no nodokļu maksāšanas.</p> <p>Tiks vienkāršotas nodokļu iekasēšanas procedūras un uzlabota nodokļu maksātāju datu aizsardzība.</p>	<p>Pieaugs vairāku preču akcīzes nodoklis (alum, cigarešu, naftas produktiem).</p> <p>Latvija nevarēs ieviest nodokļu atvieglojumus, kas būtu pretrunā ar ES likumdošanu un izkropļotu konkurenci.</p>

Nākamajā numurā par ekonomisko un monetāro savienību.

22 miljoni latu, lai pārliecinātu mūs balsot par ES

Pirms mēneša Ministru prezidents Einars Repše parakstīja rīkojumu par vadības darba grupas izveidi Eiropas Savienības (ES) referenduma informēšanas pasākumu īstenošanai.

● ES referenduma informācijas darba grupas vadītāja Ramona Umblija.

Vadības grupu uzticēja vadīt J. Vitola Latvijas Mūzikas akadēmijas humanitāro priekšmetu katedras vadītājam Ramonai Umblijai. Finanšu ministrija apliecinājusi, ka Latvijas iestājas sagatavošanai Eiropas Savienībā šogad varēs tērēt 22 miljonus latu. Miljons no šīs summas tiks izmantots sabiedrības informēšanai par ES, skaidro Saeimas Eiropas Savienības informācijas centrs.

Objektīvi stāstīs par ieguvumiem un risku

Informācija par Latvijas iestāšanās ES ieguvumiem un riska faktoriem ir maksimāli jāindividualizē, uzskata pirmsreferenduma informēšanas pasākumu vadības grupas priekšsēdētāja R. Umblija. Līdz referendumam palikuši vairs tikai septiņi mēneši, tas notiks 20. septembrī. Tāpēc laika vairs nav daudz, un referenduma rezultāti ir atkarīgi no tā, kā

ijas individualizēšanu, lai tā nonāk līdz ikvienam Latvijas valsts iedzīvotājam viņam saprotamā veidā. Lai katrs zemnieks, strādnieks, skolotājs, ārsts un pensionārs saprot, kas notiks tad, ja iestāsies ES, un kas, ja nobalsosim pret.

Svarīgs – partnerības aspekts

Kā otrā galveno mērķi darba grupas vadītāja uzskata partnerību, kā arī nepieciešamību sadarboties ar visiem masu medijiem. Pēc Umblijas domām, sava loma būšot arī reģionālajiem medijiem. Lai nodrošinātu objektīvu informācijas apriti, vārds jādod arī eiroskeptiķiem un tām sabiedrības grupām, kas noskaņotas pret Latvijas iestāšanos ES, sadarbībai ar dažādām sabiedrības grupām, piemēram, profesionālajām apvienībām.

Šķiet, ka, tuvojoties referendumam, valdība sarosījusies un sāk aktīvi meklēt sakarus ar tautu. Daži speciālisti gan ir skeptiski noskaņoti, vai septiņos mēnešos tas izdosies. Bez tam visi runā tikai par to, kas notiks un izmainīsies, ja Latvija iestāsies ES, bet ne ar pusplēstu vārdu nemin, kas būs ar Latviju, ja referendumā nobalsos pret.

Stratēģijas plāns vēl tikai būs

Vadības grupas plāns tiks apstiprināts tikai 1. martā. Pēc tam sekos konkrētu projektu izstrāde, ko saskaņā ar likumu par valsts pasūtījumu veiks sabiedrisko attiecību un reklāmu firmas.

Vadības grupa jau sākusi informācijas apmaiņu ar ārvalstu aģentūrām un institūcijām, kas strādājušas ar sabiedrības informēšanu par ES. Tāda sadarbība esot ar Dāniju un Lielbritāniju.

Vairāku gadu garumā arī «Novadnieks» ir regulāri publicējis informāciju par visdažādākajiem ar ES saistītajiem jautājumiem. Cik daudz no visa rakstītā ir nonācis pie mērķauditorijas? Ja lauku tantīņa jautā, vai viņa ES drīkstēsot savas gotiņas pienu pārdot kaimiņienei, ja neliela lauksaimniecības uzņēmuma vadītājs, jautāts, balsos par vai pret, atbild – man vienalga, ir skaidrs, ka runāts un skaidrots par maz. Diemžēl rodas iespaids, ka līdz referendumam atlikušajā laika periodā sabiedrības nostāja izdosies maz ko mainīt. Pat tādā gadījumā, ja šim nolūkam atvēlēti 22 miljoni latu.

Sagatavoja L. Kirillova

Bibliotēkās ienāk valsts investīcijas

2002. gads bija pirmais, kad reāli ar projektu starpniecību tika piedāvāta valsts nauda publikajām bibliotēkām. Preiļu novada dome un rajona galvenā bibliotēka Bibliotēku informācijas tīkla konsorcijs iesniedza projektu «Informāciju pieejamības nodrošinājums Preiļu rajona bibliotēkās». Projekts guva daļēju atbalstu. Rajona bibliotēkām piešķirti 10 000 latu datortehnikas iegādei. Datoru un printeru saņēma Rušonas, Vārkavas, Sutru pagasta bibliotēkas, datoru – Aglonas pagasta un Vārkavas novada Upmalas bibliotēka, datoru un radiolinku interneta pieslēgumam – Riebiņu pagasta bibliotēka. Pēc šīs datortehnikas saņemšanas interneta pieslēgumi tiks izveidoti Sutru, Vārkavas, Rušonas, Riebiņu pagasta, Vārkavas novada Upmalas bibliotēkā. Kā prognozē rajona galvenās bibliotēkas direktore Ināra Batarāga, apmēram pēc mēneša jau 16 rajona bibliotēkās būs interneta pieslēgums.

Aglonas pagasta bibliotēka saņēma programmu «ALISE» elektroniskā kataloga izveidošanai.

Rajona galvenā bibliotēka saņēma datoru un serveri rajona bibliotēkas datu bāzu – bibliotēku elektroniskie kopkatalogi, novadpētniecības datu bāze un citas – sniegšanai internetā. Bez tam bibliotēka saņēma «ALISE» moduļus un tehnoloģijas CD veidošanai, lai radītu iespēju izmantot rajona bibliotēkas datu bāzi bez interneta pieslēguma. Saņemts arī modulis «Z. 39. 50 Klienti», ar kuru varēs atlasīt jebkurus datus no kopkataloga individuālam katalogam.

Par projektā piešķirtajiem līdzekļiem paredzēts rīkot arī apmācību kursus iesācējiem, kursu informācijas meklēšanai internetā, kā arī kursus rajona galvenās bibliotēkas darbiniekiem, lai apgūtu jaunās informācijas tehnoloģijas moduļus.

Pirmo reizi konkurss visu žanru dejām

Pēc Valsts jaunatnes iniciatīvu centra iniciatīvas šogad Preiļos pirmo reizi notika ritmikas, aerobikas un klasiskās dejas konkurss «Dejas brīnums». Rajona bērnu un jauniešu centra (BJC) rīkotajā konkursā piedalījās astoņas grupas. Četri kolektīvi: «Elīze» no BJC (vadītāja Ilze Broka), Preiļu 2. vidusskolas 2.-3. klašu dejojāji (Rimma Gavrilova), Līvānu BJC ritma deju grupa (Biruta Mazure) un Līvānu ģimnāzijas deju grupa (Anita Ancāne) pārstāvēja jaunākos dejojājus. 5.-8. klašu grupā piedalījās Pelēču pamatskolas dejojāji (Valentīna Jegorova), Preiļu 2. vidusskolas «Neposedi» (Rimma Gavrilova) un BJC «Elīze» (Ilze Broka). Atsevišķā grupā piedalījās dejojāji no Rudzātu speciālās internātskolas (vadītājs Ēvalds Kārklis).

Sakarā ar to, ka šāda veida konkurss notika pirmo reizi un pēc nolikuma uz reģiona kārtu varēja izvirzīt neierobežotu dalībnieku skaitu, tika nolēmts, ka visi minētie kolektīvi piedalīsies festivālā «Dejas brīnums», kas paredzēts 1. martā un notiks Ludzā.

Kas notiks ar internātskolām valstī?

Izglītības likumā paredzēts, ka valstī no 2004. gada 1. septembra internātskolas pāriet pašvaldību finansējumā, bet Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) apmaksās tikai pedagoģisko procesu – skolotāju algas. Taču, ja valsts internātskolām nepiešķirs finansējumu, tas var nozīmēt, ka tās beigs pastāvēt vispār. Pie šāda secinājuma nonākuši internātskolu direktori, rajona izglītības pārvalžu vadītāji, kuri bija ieradušies uz tikšanos ar IZM ministru Kārli Šadurski, kā arī ar īpašu uzdevumu ministru bērnu un ģimenes lietās Ainaru Baštiku.

Kā informēja rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis, tikšanās dalībnieki uzsvēruši, ka pašvaldībām nav līdzekļu internātskolu uzturēšanai. Izveidota darba grupa, lai starp IZM un internātskolām panāktu vienošanos par turpmāko finansēšanas modeli. Rajona izglītības pārvalde jau pirms tam vēstulē Izglītības un zinātnes ministrijai bija izteikusi pretentijas pret to, ka internātskolām jāpāriet pašvaldību finansējumā.

Preiļu rajonā ir arī Rudzātu speciālā internātskola, taču uz speciālajām internātskolām Izglītības likumā minētā pāreja pašvaldību finansējumā neatiecas.

ASSAINIS nr. 22

Redkolēģija tiekas martā

Nākošā «Assaina» redkolēģijas tikšanās būs 12. martā pulksten 10.00 «Novadnieka» redakcijā Preiļos, Brīvības ielā 14. Aicināti visi rakstītgrībošie un varošie jaunieši!

PARUNĀSIM PAR...

Smēķēšana – stila sastāvdaļa vai maldu ceļš

Jaunieši un veselīgs dzīvesveids. Jaunieši un kaitīgie ieradumi. Uz kuru pusi vairāk sliecas svaru kausi mūsdienu jauniešu sabiedrībā? Šoreiz «Assaina» korespondenti centās atbildēt uz šo jautājumu, kā arī izpētīt jauniešu uzskatus un priekšstatus par veselīgu dzīvesveidu.

Katrš trešais skolēns smēķē

Par kaitīgu ieradumu diezin vai var dēvēt narkotikas, kas atstāj neatgriezenisku ietekmi uz cilvēka veselību, psihi un personību kopumā. Tas ir daudz nopietnāk, tādēļ šoreiz ne par to. Drīzāk šai kategorijai – kaitīgi ieradumi – pieskaitāma alkohola lietošana un smēķēšana. «Assainis» šoreiz vairāk uzmanības veltīja smēķēšanai kā izplatītākajai problēmai jaunatnes vidū. Par to liecina arī fakti: saskaņā ar jauniešu smēķēšanas aptaujas Latvijā rezultātiem uzsmēķēt kaut reizi mēģinājuši 80% skolēnu. Pastāvīgi smēķē trešā daļa Latvijas skolēnu.

Vainīgs zemais pašnovērtējums

«Assaina» veiktie pētījumi ļauj domāt, ka smēķēšana lielākoties ir «populāra» pamatskolas skolēnu vidū, un kā kritisko periodu, kad daudzi sāk smēķēt «bara instinkta» vadītā, min 5. klasi. Vidusskolas gados smēķēt sāk retais. Ja jaunieši to nav sācis darīt jau agrāk, tad vidusskolas gados lielākoties arī nesāk. Jaunieši šajā vecumā vairs nav tik ļoti atkarīgi no vienaudžu viedokļa, viņam ir nostabilizējusies pašapziņa un pārliecība, ka sevi var pierādīt arī citādi, ne tikai ar smēķi mutē.

Smēķējošie jaunieši atzīst, ka smēķēšanu uzsākuši vecāko skolēnu ietekmē. Galvenais iemesls ir zems pašnovērtējums – ja es nepipēšu, ar mani nēgribēs draudzēties. Savukārt pipēšana aizstūra un iedzeršana diskotēkās daudziem kļūst par tādām kā kopīgām interesēm, uz kurām balstās draudzība.

Meitenes smēķē, lai izpatiktu puisiem

Savukārt meitenes šo kaitīgo ieradumu aizgūst, vēlēdamās iepatīkties puisiem. Tiesa, viņas

vairāk nekā puisi mēģina to slēpt. Pirmajā brīdī tā arī ir, — puisi ievēro tās, kas turpat tuvumā smēķē, un pat atzīst, ka viņiem neesot nekas pretī smēķēt kopā ar meitenēm. Tomēr šādā veidā iegūt noturīgas puīša simpātijas diez vai izdosies, jo, veicot aptaujas skolās, «Assainis» atklāja, ka gandrīz neviens puisis negribētu, lai viņa draudzene smēķē. Pamatojums ir visai pragmatisks un nebūt ne glaimojošs – meiteņu skūpstī tad, liekoties kā pelnu trauka laizīšana. Ir vērts padomāt... un ne tikai meitenēm, jo arī ar smēķējošu puīšu skūpstiem nekas nav savādāk.

Vecāki saoz, bet nepārmēt

60% bērnu ir atzinuši, ka dzīvo mājās, kur kāds smēķē viņu klātbūtnē, līdz ar to ir pakļauti pasīvajai smēķēšanai. 7 no 10 bērniem ir spiesti uzturēties sabiedriskās vietās, kur kāds smēķē, bet 6 no 10 bērniem viens vai abi vecāki smēķē. Pamatskolas vecumā nozīmīgu lomu spēlē arī audzināšana ģimenē un uzmanība, ko vecāki velta bērnam. Vēlāk gan vecāki notikumu gaitu var ietekmēt visai minimāli, uzskata pusaudži.

«Sāku smēķēt tāpēc, ka to darīja visa mana draugu kompānija. Negribējās būt «baltajam zvirbulim», tai svētājai. Pipēju divus gadus, un tad brālis mani atrunāja. Arī pati sapratu, ka tas nav nekas labs, jo sākās problēmas ar veselību – bija grūti elpot, sportā vairs nevarēju noskriet garos gabalus. Atmest bija grūti, taču ar katru dienu samazināju izsmēķēto cigarešu daudzumu, un ar laiku man tas izdevās. Nu jau četri mēneši, kā vairs nepipēju.» «Assainim» stāsta kāda bijusī smēķētāja. Izbrīnu rada meitenes vecāku reakcija. Viņa raksta: «Vecāki tā tieši nezināja, bet droši vien nojauta par manu netikumumu. Gadījās, ka mamma atrada cigarešu paciņas manā somā, saost jau arī varēja,

bet neko nepārmēt, izlikās neredzam. Agrāk smēķētājus vispār neievēroju, bet tagad man tas viss liekas pretīgi. Sevišķi, ja to dara meitenes. Domā, ka ir «krutās», bet patiesībā tas izskatās stulbi. Arī es pirms kāda laika tā domāju, bet tagad apjēdzu – kāda gan es biju mulķe. Bet kopumā, ja cilvēks nepūš man dūmus taisni sejā, tas mani pārāk netraucē. Protams, ir nepatīkami, ja pēc uzturēšanās piesmēķētās telpās visas drēbes smako. Neiesaku nevienam sākt smēķēt, bet, ja tomēr tā dara, tik un tā vēlāk nožēlos.»

Skolotāji cīnās un... nesmēķē

Daudzās skolās cīņa pret smēķēšanu izversta ļoti aktīvi. Piemēram, Preiļu Valsts ģimnāzijas skolēni pat nemēģina nodoties šim kaitīgajam ieradumam skolas tuvumā vai sabiedriskās vietās, kur viņus var piekriet skolotāji. Nevienam negribas nepatīkšanas un izslēgšanu no skolas. Skolotāju vidū smēķētāju skaits ir ļoti neliels, ir pat skolas, kur nav neviena skolotāja ar šo kaitīgo ieradumu. Nepatīk, ka pedagogs uz stundu ierodas smirdošs kā tabakoze, saka jaunieši. Ar represīvām metodēm smēķēšanu izskaust neizdodas. Nelīdz tas, ka tiek stāstīts, cik tas ir slikti un veselībai kaitīgi, gandrīz neko nedod arī bukletīņu izplatīšana jauniešu vidū. Nedaudz iedarbīgākas ir videofilmas, kurās

rāda, piemēram, narkomānu ikdienu, šausmīgos skatus ar sadurtajām vēnām un nožēlojamās cilvēciskās būtnes «lomkās». Tas atstāj savu iespaidu, un liekas, ka kaut ko tādu nu nekad negribētos piedzīvot, taču ar laiku redzētais aizmirstas.

Smēķējošo skaits klasē var būt ļoti atšķirīgs, konstatējuši korespondenti. Piemēram, Dravnieku pamatskolā Stabulnieku pagastā vispār nav smēķētāju, un izskaidrojumu tam ir grūti atrast. Taču šo rādītāju nedrīkst vispārināt. Ir skolas un klases, kur tikai pāris skolēni nesmēķē.

Veicina reklāma un brīvā pieejamība

Pēc jauniešu domām, smēķēšana kļūst aizvien populārāka meiteņu vidū, un smēķējošo meiteņu skaits pieaug, savukārt puīši tik ļoti ar to neaizraujas. Aizraušanos ar šo kaitīgo ieradumu veicina arī tādi faktori, kā cigarešu brīvā pieejamība un to cena. Arī «Assaina» aptaujātie respondenti atzina, ka cigaretes nopirkt nav problēma. Mazāko klašu skolēni tās pērk no vecākiem par 5 santīmiem gabalā. Priekšstatu par smēķēšanu kā stilīgu nodarbi veicina arī plašsaziņas līdzekļos esošās cigarešu reklāmas.

Skolēni nezina atbildi, kā cīnīties ar šo kaitīgo ieradumu. Pēc viņu domām, nozīmīga loma ir vecāku attieksmei un audzināšanai, kā arī sabiedrības nostājai kopumā. Visiedarbīgākais pārliecināšanas veids ir vienaudžu pieredze, jauniešu vidū populāru personību teiktā, kas pārliecina vairāk nekā skolotāju draudi vai vecāku brīdinājumi.

Viņi saka: «Nē!»

Trīs jaunieši «Assainim» pamatoja savu izvēli, kāpēc viņi nesmēķē.

Natālija atzina, ka smēķēšana viņai liekas pretīga, jo tā bojā ve-

selību, izskatu, labsajūtu. Ja meitene smēķē, viņasprāt, tas izskatās stulbi. Smēķētāji traucē tiem, kas to nedara. Viņiem jāuzturas piesmēķētās telpās. Viņa atzīst, ka gadījumā, ja smēķētu draugs, lūgtu to nedarīt vismaz viņas klātbūtnē, tomēr šaubās, vai izdotos pierunāt viņu pilnībā atmest smēķēšanu.

Sintija ir kategoriska un saka, ka neesot slima, lai to darītu. Viņai nepatīk dūmu smaka, no cigaretēm paliek dzeltenī zobi, parādās plankumi uz pirkstiem. Ja viņas draugs pipētu, censtos atrunāt. Mūsdienās esot grūti atrast puīsi, kurš nesmēķē, tomēr arī tādi esot, saka Sintija. Viņa pazīst vairākus, kas nevēlas bojāt savu veselību tādā veidā.

Intars atzīst, ka nekad neesot vēlējis pamēģināt, smēķēšana nemaz nevilinot. Kāda jēga bojāt savas plaušas? Esot žēl, ka tagad daudzas meitenes aizraujas ar smēķēšanu. Viņš šajā netikumā nesaskata neko labu, kas padarītu cilvēku vērtīgāku citu acīs.

Veselīga dzīvesveida kokteilis

Jaunieši aptaujāja vienaudžus, lai noskaidrotu, kādi tad ir veselīga dzīvesveida priekšnoteikumi. Pirmajā vietā ir sports un izvairīšanās no kaitīgiem ieradumiem, otrajā – veselīgs un sabalansēts uzturs. Sveaigss gaiss un aktīva atpūta ir ļoti svarīga veselībai, tāpat kā pietiekams miega ilgums. Vēl jaunieši šajā topā min sava laika plānošanu, jo kaitīgi ieradumi bieži vien rodas kompānijās, kur laiku «nosit» vienkārši tāpat, bezmērķīgi. Veselīgs dzīvesveids nav savienojams arī ar dažādu zāļu, antibiotiku lietošanu, un ļoti svarīgi, lai būtu vesels, ir ticēt pašam sev. Šo priekšnoteikumu gandrīz vai gribas likt topa pirmajā vietā, jo ticība sev tas ir arī augsts pašvērtējums, drosme būt pašam nevis atkarīgam no bara. Pašpārliecināts cilvēks daudz retāk sāks smēķēt.

Ginta Rubene, Guna Misāne, Jolanta Ūzuliņa, Marita Papiņa, Inga Lazdāne, Jūlija Leonova, Jurijs Mihailovs

ŠIS UN TAS PAR ŠO UN TO...

«Smēķēšana nogalina!»

«Smēķēšana nogalina» — no pagājušā gada 20. septembra šis ir viens no diviem iespējamiem obligātajiem uzrakstiem uz cigarešu paciņas, kas tiek pārdota Eiropas Savienībā.

Ražotāji gan parasti izvēlas otru uzrakstu «Smēķēšana nopietni kaitē jums un apkārtējiem». Šiem uzrakstiem, saskaņā ar ES direktīvu, jābūt melniem burtiem. Vēl var būt 14 citi brīdinājumi: «Smēķētāji mirst agrāk», «Aizsargā bērnu: neliec viņiem elpot savus dūmus!» u.c.

ES ir stingri apņēmusies samazināt no smēķēšanas priekšlaicīgi mirušo skaitu, kas ES katru gadu sasniedz 500 tūkstošus. Lai to izdarītu, smēķētāju skaits no treš-

daļas Eiropas iedzīvotāju ir jāsamazina vismaz līdz piektdaļai. Vienlaikus ES apmaksājusi pret-smēķēšanas kampaņu «Jūties brīvs pateikt «nē» tabakai».

Pasaules futbola čempionāta laikā TV ekrānos uzstājās futbolisti. Tagad pret smēķēšanu «zvaigžņu kori» dzied mūzikas popzvaigznes. Dziesmu atskaņo visās ES dalībvalstīs un mūzikas kanālā MTV. Savukārt kampaņas tituldziesmu ieskaņojusi grupa B4-4.

Smēķējošām pusaudzēm draud krūts vēzis

Jaunākie pētījumi vēsta, ka meitenēm, kuras sāk smēķēt agrīnā pusaudžu vecumā, risks vēlāk saslimt ar krūts vēzi ir par divām trešdaļām lielāks nekā nesmēķētājām.

Pētījums balstīts uz intervijām ar vairāk nekā 1000 pieaugušām kanādiētēm, kas slimojušas ar krūts vēzi. Šie dati tika salīdzināti ar informāciju, ko sniegušas vairāk nekā 1000 citas sievietes, kuras ar šo slimību nav slimojušas. Sievietēm, kuras sākušas smēķēt pirmo piecu gadu laikā pēc menstruāciju sākšanās, risks saslimt ar krūts vēzi ir par 69% lielāks nekā nesmēķētājām. Pubertātes laikā meitenes nenobriedušie krūts audi ir īpaši jutīgi.

ASSAINIS

«Mērķis» nosauc pieprasītākās profesijas

Profesiju reitings sastādīts sadarbībā ar interneta portālu Online CV. Izrādās, ka pašlaik Latvijā pieprasītākās profesijas ir pārdošanas speciālisti. Lai arī šķiet, ka arvien vairāk studentu dodas studēt jurisprudenci, Latvijā aizvien ir vajadzīgi juristi un uzņēmumu vadītāji.

Tava attieksme pret smēķējošiem zēniem/meitenēm

Alesja Marhileviča, Daugavpils Universitāte, 4. kurss:

— Man nepatīk, ka zēni smēķē. Tādā veidā viņi nodara diezgan nopietnu kaitējumu savai veselībai. Man nepatīk atrasties smēķējošu draugu kompānijā. Cenšos izvairīties no tādas kompānijas. Lielākā daļa manu draugu nesmēķē — ne meitenes, ne zēni.

Ludmila Pudza, Preiļu Valsts ģimnāzija, 3. kurss:

— Man ir vienalga, vai puisis smēķē. Pie smēķētā telpā man nepatīk atrasties. Nav patīkami, ja kāds blakus smēķē, jo mani uztrauc mana veselība. Esmu daudz lasījusi par smēķēšanas kaitīgumu avīzēs, arī skolā ir dzirdēts par to. Tas mani ir ietekmējis.

Agris Anīns, Preiļu Valsts ģimnāzija:

— Nē, man nepatīk, ja smēķē meitene tāpēc, ka viņas bojā savu veselību. Nepatīk atrasties piesmēķētā telpā, jo parasti tur ir nepatīkams gaiss, sāk sāpēt galva. Es negribētu, lai mana draudzene smēķētu.

Aldis Tumovs, Preiļu Valsts ģimnāzija, 2. kurss:

— Ja meitene smēķē, tas, manu prāt, izskatās diezgan neglīti. Man ir pieņemami, ja smēķē vīrietis, bet meitenei ir jāargā sava veselība. Jābūt kārtībai! Pārsvārā informāciju par smēķēšanas kaitīgumu esmu ieguvis no tēva. Ja kādam nepatīk atrasties smēķētāja tuvumā, viņam, protams, ir jāpasaka par to. Klusēt nevajag!

Aivars Kļavinskis, Preiļu Valsts ģimnāzija, 1. kurss:

— Katrs pats izvēlas, kas viņa veselībai ir kaitīgs un ko viņam patīk darīt, ko — ne. Piesmēķētā telpā atrasties nepatīk, jo pasīva smēķēšana atstāj vēl sliktāku ietekmi. Cenšos neatrasties piesmēķētās telpās. Savai draudzenei es ļautu pašai izvēlēties smēķēt, vai ne.

Saldais Valentīna dienas atskaņu stāsts

JURIS un IEVA mācās Livānu ģimnāzijā. Parasti starpbrīžos viņus vienmēr redzu kopā, mīļi saķērušos rociņās un jauki čalojam. Kopā viņi izskatās vienkārši neapstrastāmi laimīgi. Dažreiz šķiet, ka viņi ir radījuši paši savu mīlestības pasaulīti, kurā mājā tikai viņi.

Juris pēc horoskopa ir Ūdensvīrs, bet Ieva — Zivs, varbūt tāpēc abi ir tik saderīgi. Kā jau katram pāritim, arī Ievai ar Juri ir savi mīļvārdiņi, kādos viens otru sauc. Juris stāsta, ka Ievu mīļi saucot par Čāli vai arī Plūmīti, bet Ievai Juris ir Apaļais vai arī vienkārši Jurītis.

Abi sen pazīst viens otru, mācās vienā klasē, bet, kā stāstīja Ieva, simpātijas briedušas jau sen. Dienā, kad intervēju Juri un Ievu, viņi svinēja savas kopā būšanas 10 mēnešus. Jurim šajā dienā bija arī dzimšanas diena.

Abi kopā ir ļoti bieži. «Mēs ļoti daudz darām kopā, kopā ejam mājās no skolas, kopā uz skolu. Esam tīrījuši zobus ar vienu zobubirstīti. Ak, jā, arī mācāmies mēs kopā un taisām arī ēst,» stāsta Ieva. Juris piebilst, ka Ieva gatavo gandrīz tik-

pat labi kā viņa mamma.

Reizēs, kad abi sastrīdas, Juris ir tas, kurš piekāpjas pirmais. «Bet šodien es,» iesaucās Ieva. «Tas jau nebija strīds,» atsaka Juris.

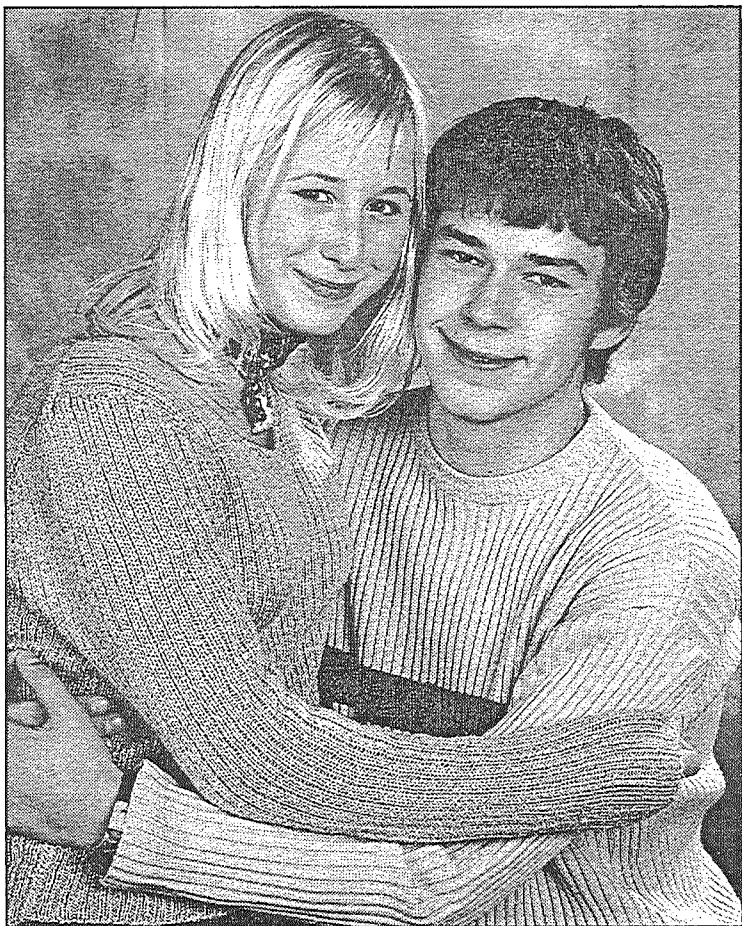
Jautāju par greizsirdību. Ieva saka, ka Juris esot greizsirdīgs, bet agrāk tas bijis vairāk izteikts. «Arī es esmu, bet Juris nekad to neredz,» saka Ieva. «Nē, redzu,» tā Juris.

Kā abi raksturotu viens otru vienā teikumā? Ieva saka: «Apaļais. Greizsirdīgais. Mans mīļais vecis». Bet Juris: «Vissmukākā un vismīļākā veča».

Tā kā Ieva ar Juri kopā dzied un dejo folkloras kopā «Ceiru-leits», abiem neaizmirstams bijis brauciens uz Brazīliju. Tas viņiem bijis ļoti nozīmīgs, jo tieši tad abi sākuši draudzēties. Šī Ievai ar Juri bija pirmā Valentīndiena kopā. Saruna notika pirms svētkiem, un abi vēl nezināja stāstīt, ko šajā dienā darīs. Varbūt iešot padejot, bet noteikti būšot kopā.

Ko viņi vēlētu viens otram? «Es novēlētu, lai visu dzīvi esmu Jurim mīļa, lai visu laiku kopā ir labi,» saka Ieva. Bet Juris: «Lai Ieva ar mani apprecas».

Inga Lazdāne

Pirms sāk ko nejdzīgu, padomā

Salas pamatskolas 9. klases skolēni anatomijas stundā pie skolotājas Līlijas Upenieces izstrādāja projektu par veselīgu dzīvesveidu.

Viņi vāca materiālus, dažādu informāciju, aptaujas, anketas, novērojumus un stādīja procen-

tuālās tabulas. Noslēgumā projekts tika prezentēts skolas zālē. Devītklasnieki bija sadalījušies trijās grupās, katra rādīja kādu pamācošu ainiņu, piemēram, par smēķēšanu, par pirmās palīdzības sniegšanu un izvairīšanos no gripas. Pēc tam sekoja situāciju spēles, kurās ikviens interesents varē-

ja rādīt savas zināšanas par rīcību kritiskās situācijās. Devītklasnieki pārējos skolēnus iepazīstināja arī ar dažādiem biedējošiem materiāliem par kaitīgo ieradumu ietekmi uz veselību, par to, ka bojājas iekšējie orgāni, zobi, rodas slikta elpa. No tā jaunieši varēja secināt, ka smēķēšana ir ne tikai

kaitīgs, bet arī neizdevīgs un postošs ieradums. Savdabīgs bija arī zāles noformējums ar atbilstošiem plakātiem. Kopumā projekts bija izdevīgs, un gandarīta par to bija ne tikai 9. klase, bet arī skatītāji.

Jolanta Ūzuliņa

MANA PIEREDZE...

Puišu dēļ to darīt nav vērts. Un vispār — nav vērts

Maija (vārds izdomāts) «Assainim» pastāstīja savu stāstu par to, kāpēc sākusī smēķēt un vai ar cigaretes palīdzību viņai izdevies sasniegt iecerēto mērķi.

Viss sākās vasarā pēc 8. klases beigšanas, kad Maijai bija apņikusī visai vienmuļā un neinteresantā dzīve jeb rutīna. Katru dienu bija viens un tas pats: skola, mājas, mācīšanās, neskaitāmi grāmatu kalni un kontroldarbi. Un tad nāca kāds piedāvājums no

«krutās» paziņas. Viņa aicināja Maiju uz kādu tusiņu. Tieši tur Maija iepazinās ar kādu puisi, kurš diemžēl smēķēja un lietoja alkoholu. Likās, ka puisis viņu uzskata par «pelēko pelīti», kura turklāt bija arī «pareizā», un to nekādi negribējās pieļaut.

Lai pievērstu šī puīša uzmanību, Maija sāka smēķēt. Viņai likās, ka tā iegūs citu vērtību jaunā cilvēka acīs, ka viņš viņu ievēros. Sākumā smēķēja tikai diskotēkās, tad — arī biežāk. Maija no klusās

un kārtīgās «pelītes» pārvērtās par «kruto» meiteni. Vismaz viņai tā šķita. Radās arī zināma atkarība no smēķēšanas, bet ar to puisīti tā arī nekas nesanāca. Pēc diviem gadiem Maija uzzināja, ka puisis kļuvis nopietnāks un draudzējās ar meiteni, kura... vairāk līdzinās «iepriekšējai» Maijai nevis tai meitenei, kas viņa bija kļuvusi tagad. Maijai, kurai patika uzsmēķēt un diskotēkās panīkoties ar grādīgajiem dzērieniem.

Ir pagājuši jau seši gadi, bet

Maija joprojām smēķē, taču nožēlo, ka sākusī to darīt. Tagad smēķēšana jau ir pieradums. Sarunas beigās viņa vaļsirdīgi piebilst: «Meitene, nekad necentieties kļūt citādākas puīša dēļ. Nekad! Vajag vairāk domāt par sevi un savu veselību. Vajag mīlēt sevi, un tad arī citi iemīlēs, bet ne jau tāpēc, ka tu dzer vai smēķē. Sākt smēķēt — tas nav to vērts. Daudz grūtāk ir atmet smēķēšanu, toties to uzsākt nav liela māksla.»

Inga Lazdāne

Ko puīši domā par smēķējošām meitenēm

Nepatīk, ja meitene smēķē, man vispār nepatīk, ja smēķē. Ja mana meitene smēķētu, man tas ļoti nepatīktu, bet neko jau neizdarīsi.

Māris

Man patiesībā ir vienalga. Nē, tomēr labāk, lai mana meitene nesmēķē. Sieviete tomēr ir jādzemdē bērni. Bet man netraucē, ja smēķē.

Inģus

Es neko par to nedomāju, kaut gan gribētu, lai mana meitene nesmēķētu. Tas vairs nav stilīgi, ja meitene pipē.

Andris

Man šķiet, ka meitenei tādējādi grib pierādīt un pielabināties zēniem. Gribas dzīvot kaut ko jaunu izmēģināt. Uzskata, ka tas ir stilīgi.

Toms

Es domāju, viņas dara nepareizi, tas nav stilīgi. Zēniem tas vairs nepatīk. Personīgi es negribētu, lai mana draudzene smēķētu. Esmu arī kādu meiteni pametis tāpēc, ka viņa smēķēja.

Mārtiņš

Inga Lazdāne, Guna Misāne

MEŽA LAPA

Livānu mežniecībā jauns mežzinis

Sakarā ar Livānu mežniecības mežziņa Jāzepa Skarbinieka došanos pensijā, Livānu vīrsmežniecība izsludināja konkursu uz vakanto mežziņa vietu. Par mežzinu Livānu mežniecībā apstiprināts bijušais mežziņa vietnieks Jānis Dukaļskis. Savukārt par mežziņa vietnieku iecelts bijušais Rožupes apgaitas mežsargs Juris Laurinovičs. Ir izsludināts konkurss uz vakanto mežsarga vietu Rožupes apgaitā.

Privāto mežu īpašniekus vērtēs stingrāk

Kokmateriālu ieguve no mežu ciršanas joprojām ir viens no populārākajiem līdzekļu ieguves veidiem laukos, taču diemžēl ar mežu atjaunošanu stāvoklis visā Latgalē, arī Preiļu rajonā, ir neapmierinošs. Šī iemesla dēļ Preiļu vīrsmežniecība ar šo gadu uzsāks privāto mežu īpašnieku regulāras apmācības mežu kopšanā un atjaunošanā.

Kā atzīst vīrsmežzinis Māris Bondars, rūpes par meža atjaunošanu pēc tā nociršanas ir attieksmes jautājums, ko nevar panākt nedz ar sodiem, nedz ar kampaņveidīgām mežu stādīšanas akcijām Meža dienās. Ir jāveido mežu īpašnieku, lietotāju un valdītāju attieksme, prasme un vēlētāns mežu kopt, un tas ir daudzu gadu darbs.

Likums paredz, ka 5 gadu laikā 80% no izcirtuma jābūt atjaunotam vai nu mākslīgā (sējot, stādot), vai dabiskā ceļā. Pēc vīrsmežniecības rīcībā esošajiem datiem 2003. gada 1. janvārī obligāti atjaunojamās platības, kurās atjaunošana nav veikta, mūsu rajonā sasniedz 718 ha, taču tuvāko gadu laikā šīs platības papildinās vēl 2050 ha, kur drīzumā beigsies likumā noteiktais atjaunošanas termiņš. Gadījumos, kad noteiktajos termiņos atjaunošana nav veikta, meža īpašnieks nevar saņemt ciršanas apliecinājumu citās platībās. Tas nozīmē, ka, tā sauca-

mā iesaldētā koksne, ko būs aizliegts cirst, tuvāko gadu laikā var sasniegt ievērojamus apjomus.

Lai šo situāciju mainītu, esam nolēmuši pielietot «pirāga un pātagas» politiku, saka M. Bondars. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss par meža atjaunošanas noteikumu pārkāpšanu paredz sodu līdz 150 latiem, taču līdz šim neviens nav sodīts, un tuvākajā laikā to arī nedarīs. Mēģināsim meža lietotājus izglītot, bet, ja līdz noteiktajam atskaites datumam — 1. oktobrim — izcirstajās mežu platībās nekas netiks darīts, nāksies ķerties pie represīvām metodēm. Tomēr saprotama ir arī otra šīs problēmas puse — smagā ekonomiskā situācija laukos, kad vienīgais ienākumu avots daudziem ir mežs. Atjaunošana nebūt nav lēts prieks, un tai naudas bieži vien nepietiek, atzīst vīrsmežzinis.

Viņš minēja, ka, piemēram, hektāra egļu audzes atjaunošana kopā ar augsnes sagatavošanu un stādu iegādi, izmaksā aptuveni 150 latus. Priedes sēšana atbilstošos augšanas apstākļos ir vēl dārgāka, jo sēkļu cenas (1 kg — Ls 200), pēc M. Bondara domām, ir neadekvāti augstas. Hektāra priežu audzes ierīkošana maksā no 600 līdz 800 latiem.

Meža darbinieku mērķis nav piespiest īpašniekus tērēt tik iespaidīgas summas, jo ir daudz tādņu platību, kurās atjaunošanās notikusi dabīgi. Vienīgais, kas tiek prasīts no īpašnieka, — šīs platības ir jāizkopj. Arī mežu atjau-

nošanas noteikumi patlaban ir samērā liberāli un ne sevišķi stingri sugu un meža sastāva izvēlē. Nav vajadzīgi ne īpaši darbariki, ne arī finansu līdzekļi, vienīgi laiks — aptuveni nedēļa hektāra izkopšanai. Kopšanas darbu var veikt gan agrā pavasarī, gan rudenī, kad vairāk brīva laika.

Lai veicinātu meža īpašnieku aktivitāti, atjaunojot izcirtumus, vīrsmežniecība nolēmusi rīkot konkursu, pie kura nolikuma izstrādā pašlaik strādā speciālisti, un tuvākās nedēļas laikā tas būs pieejams pagastu padomēs. Ir plā-

notas privāto mežu īpašnieku apmācības mežu kopšanā. Tajās nebūs garu runu un teorijas, bet gan praktiska darbošanās mežu platībās, stāsta M. Bondars. Mežniecības darbinieki parādīs, kā ar vienkāršajiem darbarikiem jāstrādā, kas jānocērt, kas jāatstāj, lai aug. Noslēgumā tiks apsekotas atjaunotās un izkoptās mežu platības, noskaidroti centīgākie mežu kopēji un arī tie, kas savas mežu platības atstājuši pilnīgā novārtā (šim personām konkursa laikā tiks nosūtīti īpaši atgādinājumi par meža platību sakopšanu).

Konkursam plānots piešķirt maksimālu publicitāti, sadarbojoties ar medijiem, kā arī izvietojot informāciju un apbalvoto sarakstus pašvaldībās. Vīrsmežniecība vienojusies ar pastāvīgajiem mežizstrādātājiem, kas piekrituši gādāt par saimniecībā noderīgām balvām konkursa laureātiem. Vīrsmežniecība aicina meža īpašniekus būt aktīviem un iesaistīties šajā konkursā, jo mežu atjaunošanai turpmākajos gados tiks pievērsta arvien lielāka vērība.

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

Kredītu izpārdošana

Ātrs aizdevums mājokļa iegādei vai remontam par pazeminātām procentu likmēm.

%

Piesakies līdz
17.03.2003.

Kredītspeciālista konsultācijas bez maksas
pa tālr. 7024 555 vai tuvākajā filiālē!

Hansabanka

Līgums ar mežizstrādātāju — cilpa kaklā?

Par mežam nodarīto neatbild meža izstrādātājs, bet gan īpašnieks.

Slēdzot līgumus, mežu īpašnieki un valdītāji nereti pieļauj juridiskas kļūdas, par kurām vēlāk nākas dārgi maksāt.

Lai arī kādu mežizstrādes līgumu ar meža izstrādātāju jūs noslēgtu, meža izstrādātājs nekļūst par meža īpašnieku vai tiesisko valdītāju, tāpat — nenes atbildību, atgādina Preiļu vīrsmežniecības vecākais inspektors juridiskajos jautājumos Reinis Garjāns. Ja meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs nolīgst meža izstrādātājus sev piederošā meža izciršanai, tad šāda veida darījums neatbrīvo meža īpašnieku vai tiesisko valdītāju no materiālās atbildības par mežam nodarītajiem zaudējumiem, kas radušies meža izstrādātāju vainas dēļ.

Bieži vien līgumi, ko šādos gadījumos piedāvā negodīgi meža izstrādātāji, ir tādi, kas ļauj tiem gūt pēc iespējas lielāku peļņu un atbrīvo no ma-

teriālās atbildības. Bez tam, bieži vien meža izstrādātājs pēc koku ciršanas paziņo, ka nekāda peļņa nav gūta un meža īpašniekam samaksā «ubaga» grašus.

Tāpēc, slēdzot mežizstrādes līgumus, būtu vēlams konsultēties par to ar juristu, kam ir pieredze līdzīgu līgumu sastādīšanā. Vajadzētu līgumu apstiprināt arī notariāli, taču jāņem vērā tas, ka notārs neatbild par līguma saturu, bet gan apliecina līgumslēdzēju pušu identitāti un paraksta istumumu. Līgumā jāparedz, ka koku ciršana tiek veikta saskaņā ar ciršanas apliecinājumu un meža saimnieks uz kokiem saglabā īpašuma tiesības līdz to realizēšanai un naudas saņemšanai.

Pirms izvēlēties, kam uzticēt savu meža izciršanu, meža īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam būtu ieteicams noskaidrot vietējā mežniecībā, kas ir šī firma vai persona, kura gatavojas cirst jūsu mežu.

Ļoti bieži meža īpašnieki «iekriņ» arī, pilnvarojot kā-

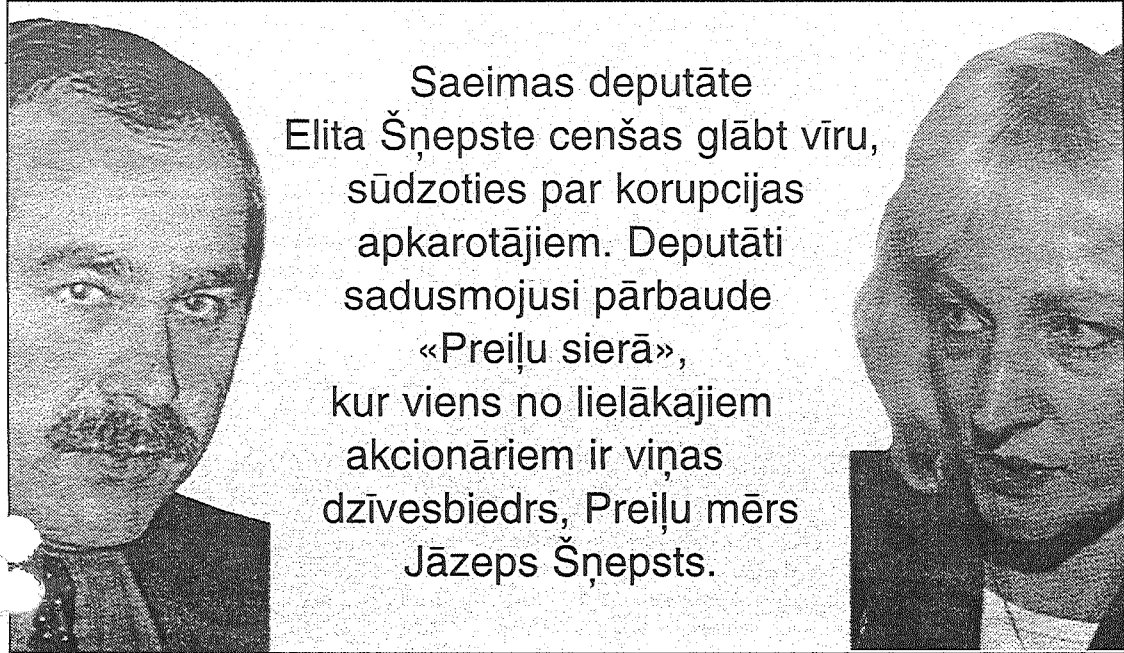
du personu saimnieciskās darbības veikšanai viņa mežā. R. Garjāns atgādina, ka, pilnvarojot kādu personu, meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs pats ir atbildīgs par to, kas notiek viņa mežā. Tāpēc pilnvaru vajadzētu izsniegt tikai personai, kurai var pilnībā uzticēties.

Kā vienīgo situāciju, kad meža īpašnieks ne ar ko neriskē, jurists minēja gadījumu, kad persona pārdod sev piederošo mežu izstrādātājam īpašumā kopā ar zemi. Šajā gadījumā par meža apsaimniekošanu un izmantošanu atbildīgs būs jaunais meža īpašnieks. Šāda veida līgumi obligāti ir jāapstiprina notariāli.

Vīrsmežniecība informē, ka 2003. gadā Preiļu rajona mežniecībās tiks organizēti informatīvi semināri mežu īpašniekiem par juridiskajiem jautājumiem meža apsaimniekošanā un izmantošanā. Informācija par šo semināru norises vietu un laiku tiks publicēta laikrakstos, kā arī izvietota pagastu informatīvajos stendos.

Lappusi sagatavoja G. Krankle

Deputātu ģimene sāk kampaņu pret korupcijas apkarotājiem

Saeimas deputāte Elita Šņepste cenšas glābt vīru, sūdzoties par korupcijas apkarotājiem. Deputāti sadusmojusi pārbaude «Preiļu sierā», kur viens no lielākajiem akcionāriem ir viņas dzīvesbiedrs, Preiļu mērs Jāzeps Šņepsts.

Kamēr Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) lem par krimināllietas ierosināšanu pret Preiļu novada domes priekšsēdētāju Jāzepu Šņepstu, viņa sieva Elita Šņepste, Tautas partijas Saeimas deputāte, bezkaunīgi izmanto dienesta stāvokli — viņa uzrakstījusi sūdzību par KNAB darbiniekiem.

KNAB sabiedrisko attiecību speciāliste Ilze Staškeviča «Vakara Ziņām» norādīja, ka Valsts kontrolei, veicot revīziju Preiļu novada domē, radās aizdomas, ka pārkāpts korupcijas novēršanas likums. Arī no Ekonomikas poli-

cijas saņemta informācija par interešu konfliktu Preiļu novada domē.

Revīzijā atklāts, ka Preiļu pašvaldība lūgusi valsts uzņēmumam «Materiālās rezerves» aizdot mazutu, lai to izmantotu pilsētas ēku apkurei. Dome 1000 tonnas no valsts saņemtā mazuta aizdeva «Preiļu sieram», kura lielākais akcionārs ir Šņepsts. Viņa sieva tolaik bija rūpnīcas valdes priekšsēdētāja.

Deputāte traucē KNAB pārbaudi

Pēc Staškevičas teiktā, KNAB darbinieki uz «Preiļu sieru» braukuši divas reizes. Pirmajā reizē

ieradusies Elita Šņepste un atteikusies sniegt informāciju par uzņēmumu, jo tas, viņasprāt, neattiecoties uz lietu, lai gan KNAB darbinieki bija tiesīgi pārbaudīt domes un uzņēmuma darījumus. Otrajā reizē — 29. janvārī — tik lielas problēmas, lai iegūtu informāciju, nav radušās.

KNAB amatpersonas esot neizpratnē par Šņepstes rīcību pārbaudes laikā «Preiļu sierā», jo viņa vairs nav uzņēmuma valdes priekšsēdētāja, kopš ievēlēta Saeimā. Jāpiebilst, ka deputāte «Preiļu sieru» vadīja kopš 1998. gada, vienlaikus esot gan uzņēmuma izpilddirektore, gan valdes priekšsēdētāja, gan prezidente.

Paziņojums U.Bulavam

Lai cik pārcēnīgi «Vietējā» jūs gribējāt kaunināt un pārmācīt «Novadnieku», ar nicinājumu izturēties pret laikraksta izdevējiem, iejaukties cita laikraksta darbībā ar padomu sniegšanu, ko publicēt un kā, laikraksta «Novadnieks» redakcija paziņo, ka, ievērojot Latvijas Republikas likumdošanu, «Novadniekā» tiks publicēts un pārpublicēts viss, kas ir saistošs Preiļu rajona iedzīvotājiem, nekonsultējoties ar jums. Tā nav jūsu darišana. Bet par publiskiem apvainojumiem, par goda un cieņas aizskaršanu «Novadnieka» izdevēji patur tiesības griezties ar prasību tiesā.

Šņepste vairo «knabistus» draudos

«Elita Šņepste ieradās uzņēmumā un pieprasīja paskaidrojumu no KNAB darbiniekiem, lai gan viņa šo uzņēmumu vairs neveda,» pastāstīja Staškeviča. Taču ar to viss nebeidzās. «Viņa izmantoja situāciju, ka ir Saeimas deputāte, un uzrakstīja sūdzību Saeimas Korupcijas, kontrabandas un organizētās noziedzības novēršanas un apkarošanas uzraudzības komisijai, apšaubot KNAB darbinieku kompetenci,» teica sabiedrisko attiecību speciāliste. Sūdzībā apgalvots, ka KNAB darbinieki draudējuši «Preiļu sieru» grāmatvedei. Tā gan neapstiprina audioieraksts, kas atrodas pie KNAB un ir ierakstīts pārbaudes laikā.

Saeimas komisija pārsūtījusi vēstuli KNAB, lūdzot paskaidrojumu. KNAB sniedzis detalizētu atbildi, pamatojoties uz likuma pantiem. Pārbaude par «Preiļu sieru» un pašvaldības darījumiem joprojām turpinās. Pret Jāzepu Šņepstu varētu tikt ierosināta krimināllietā par amatpersonas pilnvaru pārsniegšanu un dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu.

«Radnieki,» secina Saeimas deputāts

Saeimas Korupcijas, kontrabandas un organizētās noziedzības novēršanas un apkarošanas uzraudzības komisijas priekšsēdētājs Ainārs Latkovskis «Vakara Ziņām» atklāja, ka sūdzību saņēmis no Šņepsta un «Preiļu

siera» valdes priekšsēdētājas Anas Šņepstes. Viņi sūdzību nosūtījuši arī KNAB priekšnieka vietniekam Valdim Pumpuram un iekšlietu ministram Mārim Gulbim.

«Tie ir Preiļi. Viņi visi ir radnieki. Laikam radniekiem bija tiesības apciemot citam citu, bet — vai pārbaudīt? Nezinu,» domīgi noteica Latkovskis. «Es pārbaudu jebkura cilvēka sūdzību, neatkarīgi no tā, vai viņš ir deputāts vai nav.» Pēc viņa vārdiem, turpmākā izmeklēšana ir KNAB ziņā.

Šņepstei vairs nav ko teikt

Sarunā ar «Vakara Ziņām» Elita Šņepste diezgan neapmierinātā balsī, taču savaldīgi sacīja, ka vairs nevēlas izteikties: «Jūs savu esat panākuši, turklāt ar uzviņu!»

Kad laikraksts vaicāja Annai Šņepstei par minēto sūdzību, «Preiļu siera» valdes priekšsēdētāja atteicās ko stāstīt. Kundze arī nevēlējās atklāt, vai viņa ar Preiļu novada domes priekšsēdētāju vieno radniecīgas saites.

Pērn «Lauku Avīze» Šņepsta sievai, kad viņa pameta «Preiļu siera» valdes priekšsēdētājas amatu, vaicāja par radniecību ar viņas pēcteci šajā amatā. Elita Šņepste atbildēja izvairīgi un atteica, ka abas esot pazīstamas. «Vakara Ziņām» no neoficiāliem avotiem tapis zināms, ka Anna Šņepste ir Preiļu mēra brāļa sieva.

Pārpublicēts no «Vakara Ziņām»

Rajona padomes amatpersonas tērē laiku paskaidrojumu meklējumos

Nevienam sen vairs nav noslēpums, ka Preiļu rajona padomes amatpersonas lielu daļu sava darba laika tērē, rakstot paskaidrojumus un atbildes uz padomes locekļa, Preiļu novada domes priekšsēdētāja Jāzepa Šņepsta vēstulēm un pieprasījumiem. Viens no pēdējiem Jāzepam Šņepstam neskaidrajiem jautājumiem ir Preiļu slimnīcas direktora Jāņa Anspoka alga.

Šajā sakarā Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore informēja «Novadnieku», ka, pēc viņas domām, Preiļu novada domes priekšsēdētājs vai nu tēlo nezini, vai arī, citu mērķu vadīts, izliekas, ka pilnīgi neorientējas pastāvošajā likumdošanā par pašvaldības uzņēmumu darbu.

— Pašvaldības uzņēmums «Preiļu slimnīca» ir patstāvīga saimnieciska vienība ar juridiskās personas tiesībām. Tā darbību reglamentē Latvijas Republikas likumi «Par bezpeļņas organizāciju», «Par uzņēmējdarbību», «Par pašvaldības uzņēmumu», Civillikums, Darba likums un citi likumi, kā arī pašvaldības un tās izpilddarbinātāju lēmumi, rīkojumi un statūti.

Uzņēmumam kā juridiskai personai ir sava bilance, norēķinu rē-

ķini banku iestādēs, savs zīmogs, kā arī nepieciešamie spiedogi un veidlapas ar uzņēmuma nosaukumu. Rajona padomē netiek nedz aprēķināta, nedz arī izmaksāta pašvaldības uzņēmuma «Preiļu slimnīca» direktora Jāņa Anspoka alga. Tāpēc rajona padomē tādu ziņu, kas interesē J.Šņepsta kungu, nav.

Katrai amatpersonai līdz 2003. gada 1. aprīlim Valsts ieņēmumu dienestā jāiesniedz deklarācija, kurā ir arī publicējamā un visiem pieejamā daļa. Nedaudz vairāk kā pēc mēneša jebkura persona varēs iepazīties arī ar amatpersonu 2002. gada ieņēmumiem.

A.Pastore atgādina arī to, ka rajona padomes iekšējais audīts ne vienreiz vien ir veicis Preiļu slimnīcas finansiālās darbības

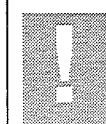
revīziju, kur īpaši pārkāpumi nav konstatēti. Paralēli šim pārbaudēm slimnīcā ir strādājuši arī zvērināti revidenti, kuri savā atzinumā nelikumības pašvaldības uzņēmuma darbā nav konstatējuši. Pārbaudīti akti vienmēr tiek izskatīti rajona padomes sēdēs, kurās piedalījies arī Preiļu novada domes priekšsēdētājs.

Redakcijas piebilde.

Visi, kurus interesē pašvaldību vadītāju, deputātu un amatpersonu deklarētie ienākumi par 2001. gadu, ar tiem var iepazīties «Novadnieka» 2002. gada 27. aprīļa numurā. Cita starpā tur ir arī informācija par Preiļu slimnīcas direktora Jāņa Anspoka ienākumiem. Atgādinām, ka savu ienākumu lielāko daļu viņš 2001. gadā veidojis, strādājot Preiļu slimnīcā, kur nopelnīti 7570,18 latī, bet deputāta darbs Preiļu novada domē viņam ienesis 101,04 latus. Par pagājušajā gadā saņemtajiem un deklarētajiem ienākumiem laikraksta lasītājus informēsim aprīlī.

L.Kirillova

Seminārs lauksaimniekiem

Preiļu lauksaimniecības konsultāciju birojs 21. februārī pulksten 11.00 Sutru kultūras namā rīko semināru lauksaimniekiem. Būs iespēja iepazīties ar augšnes apstrādes tehniku, zālāju un dārzu sēkļu piedāvājumu. Semināra turpinājumā pulksten 13.00 būs iespēja uzzināt aktuālāko informāciju par Eiropas Savienību, piena kvotām, tiešajiem maksājumiem un intervences maksājumiem lauksaimniecībā.

Veselīgs uzturs — ar likumu

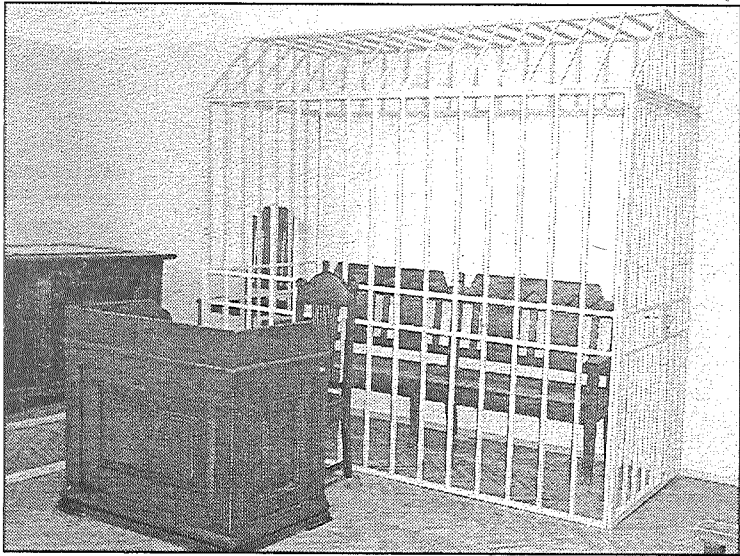
Ministru kabineta komiteja, uzklusot pamatnostādņu «Veselīgs uzturs. 2003.-2013.» informatīvo daļu, nolēma principiāli atbalstīt šo pamatnostādņu lemjošo daļu. Šo dokumentu vēl uzdots precizēt. Latvijas Republikas Satversmes 111. pants nosaka, ka valsts aizsargā cilvēku veselību. Tādējādi valdībai ir jānodrošina iespējami labāka veselība ikvienam Latvijas iedzīvotājam. Latvijas iedzīvotāju veselības rādītāji ir vieni no sliktākajiem Eiropā, tādēļ nepieciešams izstrādāt un realizēt veselīga uztura rīcības plānu, kas balstīts uz mūsdienu zinātniski atzītiem veselības veicināšanas principiem.

Astmas slimniekiem jāuzmanās

Latvijas Alergologu asociācija aicina astmas slimniekus ziemā īpašu uzmanību pievērst savai slimībai un pirms došanās ārā pievērst uzmanību tiem faktoriem, kas var saasināt slimības izpausmes un provocēt akūtas astmas lēkmes. Auksts gaiss, straujas temperatūras maiņas, dūmi, stipri aromāti ir tie faktori, kas saasina astmu un veicina slimnieka nokļūšanu stacionārā. Slimniekiem ir jāģērbjas silti, lai temperatūras maiņa nebūtu krasi jūtama, pirms došanās laukā slimniekiem būtu ieteicams brīdi pastāvēt pie atvērta loga un paelpot auksto gaisu, tādējādi dodot iespēju elpceļiem pakāpeniski pierast pie aukstā gaisa. Lai aukstais gaiss nenonāktu tieši plaušās, jāelpo caur degunu.

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Preiļu rajona tiesa strādā izremontētās telpās

● Pēc remonta tiesas zālē, kurā tiek izskatītas krimināllietas, parādīties nožogojuma režģis. Tiesas sēžu laikā tajā uzturas personas, kurām līdz tiesas sēdei bijis piemērots drošības līdzeklis apcietinājums. Foto: L.Kirillova

Kopš šī gada sākuma Preiļu rajona tiesas apmeklētāji pamanijuši ievērojamas izmaiņas telpu plānojumā, iekārtojumā un izskatā. Pagājušā gada nogalē beidzās ilgi gaidītais telpu remonts.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona tiesas priekšsēdētāja Anita Stikāne, remonts bija ļoti nepieciešams, jo pēdējo reizi vairums telpu bija krāsotas pat pirms vairākiem gadu desmitiem. Remontdarbu sākumu veicināja arī pagājušajā vasarā notikušī toreizējās tieslietu ministres Ingridas Labuckas darba vizīte Preiļos, kuras laikā viņa pārliecinājās – tiesas

darbiniekiem apstākļi jāuzlabo. Remonts tiesas telpās notika no 1. novembra līdz 25. decembrim, to veica Tieslietu ministrijas izsludinātajā konkursā uzvarējuši Līvānu firma «RNS-D». Darbi izmaksāja aptuveni 20 tūkstošus latu. — Remonta laiks bija ļoti sarežģīts gan celtniekiem, gan mums, jo lietu izskatīšanu nevarējām pārtraukt. Ceram, ka šogad Tieslietu ministrijai būs līdzekļi, lai mēs varētu pabeigt remontu arī gaitenēs. Tāpat mums ļoti nepieciešami jauni datori. Pašlaik tiesas darbiniekiem ir tikai trīs kompjūteri, kas jau pamatīgi nolietoties un regulāri prasa remontu, — stāsta A.Stikāne.

Jo tīrāki logi, jo drošāk braukt

Svarīgs drošas un nenogurdinošas braukšanas priekšnoteikums ir laba redzamība, par ko rūpējas logu tīrītāji.

Neatkarīgi no ražotāja un cenas šī nelielā detaļa, kas pakļauta visām kaitīgajām vides ietekmēm, nemanot nolietojas un parasti ilgāk par gadu kvalitatīvu darbu nodrošināt nespēj. Bieži vien pārprastas taupības vai nolaidības dēļ tiek izmantotas pavisam nolietotas slotiņas, kas rada miglainu skatu, braucējam prasa lielāku sašprindzinājumu un tālākā ceļā arī nogurdina. Labāk biežāk mainīt lētākās slotiņas nekā ar dārgākajām braukt, kamēr gumija plīst nost.

Dažas firmas ražo speciālas, ziemas apstākļiem piemērotas slotiņas. Tām ir mikstāka gumija un rāmītis paslēpts apvalkā, lai neapaugtu ar ledu un slotiņa saglabā-

tu darbības. Tomēr ziemas slotiņas to īpatnējās konstrukcijas dēļ nav īpaši izskatīgas.

Labs paņēmieni, kā uzlabot redzamību lietainā un mitrā laikā, ir logu apstrādāšana ar speciālu autoķīmijas produktu – ūdens atgrūvēju. Uz nomazgāta un nožāvēta stikla ar mikstu salveti uzklāj šķidrums no flakonīņa. Pēc tam atkārtu un beigās ar tīru salveti nospodrina. Efekts saglabājas pāris nedēļas. No šādi apstrādāta vējstikla slotiņas labāk noslauka ūdeni, un arī no pārējiem logiem ūdens lāses labāk notek.

No iekšpuses auto stiklus ieteicams tīrīt ar speciāliem kopšanas līdzekļiem, kas ļauj ātrāk un kvalitatīvāk notīrīt netīrumus. Kārtīgi un regulāri tīrīti logi svīst krietni mazāk, ja vien mašīnas ventilācijas un apsildes sistēma ir kārtībā.

(No Latvijas preses materiāliem)

POLICIJAS ZIŅAS

Preiļos apzaga automašīnu

10. februārī Preiļos 1969. gadā dzimušais Boriss no automašīnas VW Golf nozaga automagnetolu «LG». Nozagtā magnetola tika atdota automašīnas īpašniekam. Notiek izmeklēšana.

Nelikumīgi izmantoja elektrību

10. februārī par nelikumīgu pieslēgšanos pie elektrības skaitītāja tika sastādīts administratīvais protokols Līvānu iedzīvotājam, 1978. gadā dzimušajam Viktoram.

Nesamaksāja par benzīnu

11. februārī Aglonā degvielas uzpildes stacijā «Virši-A» 1961. gadā dzimusi Alīda nesamaksāja par uzpildīto benzīnu.

Uzbrauca stāvošai automašīnai

11. februārī akciju sabiedrības «Preiļu siers» stāvlaukumā automašīnas Audi-100 vadītājs uzbrauca stāvošai automašīnai Renault-11. Sadursmē bojātas abas automašīnas.

Piesavinājās mobilo telefonu

11. februārī Preiļos 1948. gadā dzimušajam Pēterim divi nepazīstami jaunieši piesavinājās mobilo telefonu Nokia-3210. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Pagalmā sabojā automašīnu

11. februārī Līvānos kādas mājas pagalmā 1958. gadā dzimušajam Henrikam piederošajai automašīnai Fiat Fiorino tika izsisti lukturi un loga stikli. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Uzlauza māju, nozaga traukus

11. februārī Līvānos 1942. gadā dzimušajam Leonīdam piederošajai mājai zagļi uzlauzuši durvis un nozaguši alumīnija traukus. Ierosināta krimināllietā.

Mēģināja nozagt degvīnu

11. februārī Līvānos veikalā «T-MARKET» kāds jauniešs mēģināja nozagt puslitra pudeli degvīna.

Nelikumīgi pārdeva alkoholu

12. februārī Aglonas pagasta iedzīvotājs, 1956. gadā dzimušais Vladimirs savās mājās nelikumīgi pārdeva 0,5 litru pudeli atšķaidīta spirta. Par to vainīgajam sastādīts administratīvais protokols.

13. februārī 1917. gadā dzimusi Līvānu iedzīvotāja Viktorija savās mājās veica nelikumīgu alkohola tirdzniecību. Sastādīts administratīvais protokols.

Brauca bez vadītāja apliecības

12. februārī 1980. gadā dzimušais Guntars Preiļos pa Rīgas ielu brauca ar automašīnu Honda Accord bez transportlīdzekļa vadītāja apliecības. Sastādīts administratīvais protokols.

Preiļos notrieca gājēju

13. februārī, vadot automašīnu Daewoo Nehia Preiļos pa Rēzeknes ielu, 1971. gadā dzimušais Guntars uzbrauca gājējam, 1932. gadā dzimušajam Jānim, kurš braucošās automašīnas priekšā šķērsoja ceļu. Cietušais ar dažādām traumām nogādāts Preiļu slimnīcā. Bojāta automašīna. Noskaidrots, ka vadītājs atradies alkohola reibumā. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

Nozagts elektriskais zāģis

13. februārī Līvānos no 1940. gadā dzimušā Vitālija mājas pagalma nozagts trīsfāžu elektriskais zāģis. Saimniekam nodarīts materiālais zaudējums 40 latu apmērā. Ierosināta krimināllietā.

Tirdzniecības noteikumu pārkāpumi

15. februārī Aglonā zemnieku saimniecības «Dzelmes» veikalā pārbaudes laikā tika konstatēti tirdzniecības noteikumu pārkāpumi, par ko sastādīts atbilstošs pārbaudes akts.

Papīrmalkas vedējam – protokols

16. februārī Līvānu novada Rožupes pagastā pa ceļu Preiļi – Līvāni 1957. gadā dzimušais Vladimirs ar automašīnu Volvo F-12 veda papīrmalku, kravai nebija noformēti dokumenti. Sastādīts administratīvais protokols.

Atkal dzērumā pie stūres

14. februārī Līvānos 1978. gadā dzimušais Eduards vadīja automašīnu Audi-100 alkohola reibumā. Policijā noskaidrots, ka šāds pārkāpums viņam noticis atkārtoti gada laikā.

Huligāni un skandālisti

✓ 10. februārī huligāniski uzvedušies vairāki Preiļu iedzīvotāji. Šajā dienā taksometru stāvvietā, kas atrodas pretī pilsētas tirgum, 1946. gadā dzimušais Roberts ar dūri sita pa automašīnas Opel Vectra jumtu un to pat salieca. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana. Par sīko huligānismu sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols 1963. gadā dzimušajam Preiļu iedzīvotājam Jānim.

✓ 11. februārī Preiļos alkohola reibumā huligāniskas darbības veica 1959. gadā dzimušais Vladimirs. Sastādīts administratīvais protokols.

✓ 11. februārī Līvānos veikalā «Beta» huligāniskas darbības veica 1942. gadā dzimusi Marija. Materiāls nosūtīts uz tiesu medicīnisko ekspertīzi.

✓ 13. februārī 1976. gadā dzimušais Vitālijs Preiļu arodvidusskolas teritorijā veica huligāniskās darbības, par ko viņam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

✓ Vairāki huligānisma gadījumi reģistrēti 15. februārī. Līvānos pie bāra «Kaburs» alkohola reibumā huligāniski izrikojās 1983. gadā dzimušais Jānis. Materiāls nosūtīts uz ekspertīzi. Administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts 1957. gadā dzimušajam Vārkavas novada Rožkalnu pagasta iedzīvotājam Antonam, kurš sarīkoja ģimenes skandālu. Administratīvi sodīts par huligāniskām darbībām tiks arī 1975. gadā dzimušais Aglonas iedzīvotājs Edgars.

✓ 16. februārī huligāniski uzvedies 1966. gadā dzimušais preiļietis Imants. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana. Tajā pašā dienā notikuši arī vairāki ģimenes skandāli. Administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts 1977. gadā dzimušajam Līvānu novada Turku pagasta iedzīvotājam Aleksejam un 1983. gadā dzimušajam Riebiņu pagasta iedzīvotājam Valērijam.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Nelikumīgas medības

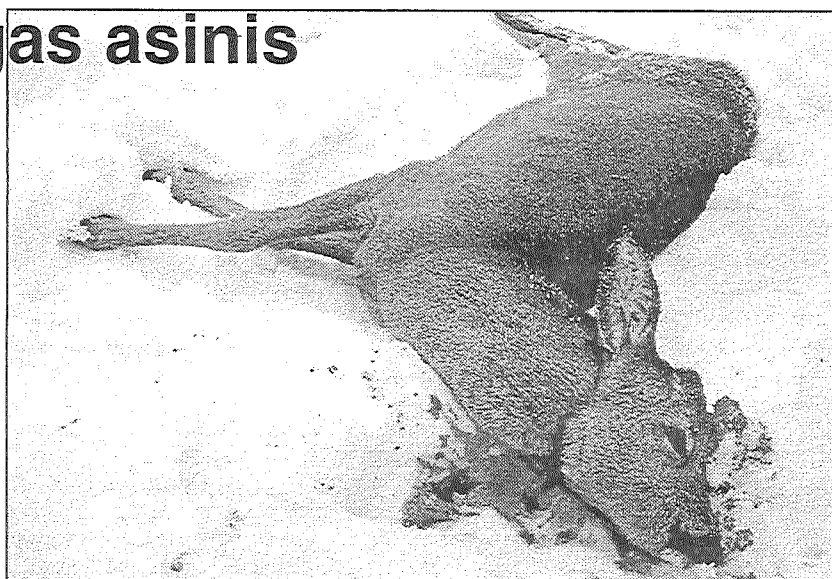
12. februārī Silajāņu pagastā 1961. gadā dzimušais Vladimirs nelikumīgās medībās nošāva divas stirnas. Izņemta medību bise un četras medību patronas.

Ierosināta krimināllietā, notiek izmeklēšana.

Redakcijas piebilde. Šī fakta izmeklēšanai redakcija pievērsīs īpašu uzmanību, vai līdz galam tiks noskaidrots, kam pieder izņemtā neregistrētā medību bise.

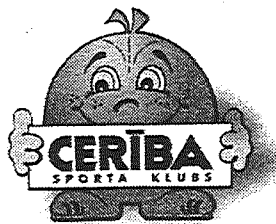
Nevainīgas asinis uz baltā sniega

● 14. februārī Preiļu novada teritorijā ceļa Vaivodi – Liči 1. kilometrā konstatēta patvaļīgi bez medību atļaujas nošauta stirna. Notiek izmeklēšana.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

SPORTS

Volejbolistes uzvar pirmajā kārtā

Latvijas jaunatnes volejbola čempionāta vecākās grupas (1985./86. dzimšanas gads) meiteņu priekšsacīkstēs, kas risinājās Preiļos, vietējā meiteņu komanda kļuva par uzvarētāju. Līdz ar to Preiļu volejbolistes ieguva tiesības cīnīties nākamās kārtas sacensībās, kas notiks Daugavpilī. Volejbola komandas «Cerība» treniņecis bija Murjāņu sporta ģimnāzijas un Daugavpils volejbola skolas meitenes. Preilietes ar rezultātu 3 : 0 vispirms uzveica daugavpilietes, un pēc tam ar rezultātu 3 : 1 – Murjāņu spēlētājas.

Par uzvaru komandas «Cerība» sastāvā cīnījās Anna Nikiforova, Marta Potapova, Jekaterina Čentjeva, Jekaterina Vasiljeva, Olga Jakunova, Dana Skrinda, Ivičuriņa un Maija Boreiko.

Abas komandas pirmajā trijniekā

Turpinās Latgales jaunatnes čempionāts minifutbolā. Februārī sacensības notika divām vecuma grupām.

Preiļos sacentās U – 9 grupas

komandas. Uz sacensībām ieradās pa divām komandām no Rēzeknes un Daugavpils, kā arī divas «Cerības» komandas. Abas preiļiešu komandas iekļuva godalgotajā pirmajā trijniekā.

Ar rezultātu 2 : 0 «Cerība I» uzvarēja komandu «Cerība II», ar 5 : 1 – «Dižvanagi I», ar 5 : 0 – «Dižvanagi II», ar 2 : 0 – Daugavpils II. Spēlē par pirmo vietu ar rezultātu 2 : 3 nācās piekāpties Daugavpils I futbolistiem. Savukārt «Cerība II» ar rezultātu 2 : 1 uzveica «Dižvanagi I», ar 4 : 0 – «Dižvanagi II», ar 1 : 0 – Daugavpils II, bet ar 0 : 2 zaudēja Daugavpils I komandai.

Galīgais vietu sadalījums bija šāds:

Daugavpils I	18—2	15
«Cerība I»	16—4	12
«Cerība II»	7—5	9
«Dižvanagi I»	5—13	4
«Dižvanagi II»	3—18	4
Daugavpils II	0—7	0

«Cerība I» komandā rezultatīvākie spēlētāji bija: Raivis Lozda (iesita 6 vārtus), Ervins Patmalnieks (4), Artūrs Seilis (3), Matiss Seilis (2), Dmitrijs Derjagins (1).

No komandas «Cerība II» spēlētājiem pa diviem vārtiem gu-

● «Cerība I» komanda. Pirmajā rindā (no kreisās): Dmitrijs Derjagins, Raitis Tarasenko, Matiss Seilis, Ingmārs Jermakovičs, otrajā rindā: Edgars Vaivods, Toms Vasiļevskis, Raivis Lozda, Ervins Patmalnieks, Artūrs Seilis un treneris Viktors Martinovs.

va Pēteris Grigorjevs, Artūrs Ņikitiņš, Raitis Šmits, bet vienus – Reinis Pakers. Komandā vēl spēlēja Vadims Jefimovs, Lauris Pastars, Vadims Kornickis, Jānis Bogdanovs, Atis Ivanovs.

Mājup atgriežas ar sudraba medaļām

Rēzeknē notika turnīrs U—13 grupā. Uz sacensībām ieradās deviņas komandas, kas sacentās divās apakšgrupās.

Pēc šīm spēlēm vietu sadalījums pirmajā apakšgrupā bija šāds:

Daugavpils I	41—4	12
«Cerība II»	17—17	7
Jēkabpils	16—18	6
«Dižvanagi II»	6—22	3
«Dižvanagi IV»	13—32	1

Otrajā apakšgrupā:

«Cerība I»	14—3	9
«Dižvanagi I»	23—4	6
Daugavpils II	5—14	3
«Dižvanagi III»	1—22	0

Pēc tam abas «Cerības» komandas tikās pusfinālā, kurā ar rezultātu 3 : 2 savu pārspēku pierādīja «Cerība II». Spēlē par pirmo vietu ar rezultātu 1 : 11 «Cerība II» zaudēja Daugavpils I komandai.

Spēlē par trešo vietu «Cerība I» ar rezultātu 0 : 4 zaudēja komandai «Dižvanagi I».

Galīgais vietu sadalījums bija sekojošs:

Daugavpils I	
«Cerība II»	
«Dižvanagi I»	
«Cerība I»	
Daugavpils II	
«Dižvanagi III»	
«Dižvanagi II»	
Jēkabpils	
«Dižvanagi IV»	

Komandā «Cerība II», kura ieguva sudraba medaļas, 12 vārtus iesita Mārtiņš Čingulis. Pa diviem vārtiem guva Dmitrijs Ustinovs, Jānis Bulmeistars, Aleksejs Rukša, pa vieniem vārtiem iesita Aldis Rudzāts, Arturs Demidovs, Raitis Vovers, Dmitrijs Solomkins. Komandā spēlēja arī Aivis Lietavnieks, Oļegs Kručiņins, Oļegs

Kuzmins. Komandas treneris ir Valdis Čingulis.

Savukārt no komandas «Cerība I» veiksmīgākie futbolisti, kuri iesita vārtus, bija Lauris Vilcāns (8 vārti), Ervins Veigulis (4), Ruslans Tumaševičs (2), Jānis Jaudzems (1), Mārtiņš Zarāns (1).

Meitenēm padodas futbols

Suntažos notika Latvijas jaunatnes futbola čempionāta meitenēm pirmā kārtā C grupā. Piedalījās astoņas komandas. «Cerība» ar rezultātu 3 : 1 uzvarēja Bauskas, ar 2 : 1 – Daugavgrīvas, ar 5 : 2 – «Inters» no Rīgas, ar 4 : 1 – Rīgas 71. vidusskolas, ar 1 : 0 – Suntažu spēlētājas.

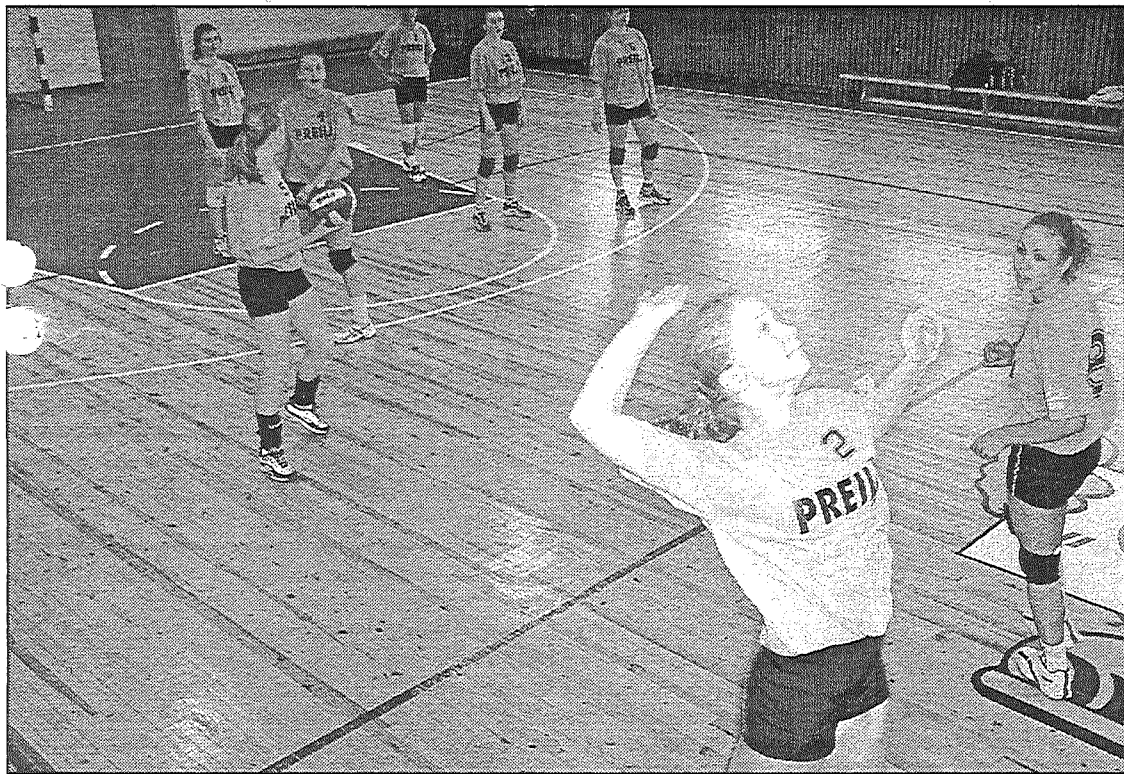
Preiļu rajona futbolistes neizšķirti – 2 : 2 – nospēlēja ar komandu «Imanta» un ar rezultātu 0 : 3 zaudēja Saldus spēlētājām. Visrezultatīvākās spēlētājas bija Lāsma Bernāne (12 vārti), Santa Bogdanova (2), Anita Kursīte, Lana Gavrilova un Agita Prikule iesita katra pa vieniem vārtiem.

Meiteņu futbola komandu turnīra tabula pēc pirmā posma ir šāda:

Saldus	29—3	21
«Cerība»	18—10	16
Daugavgrīva	17—9	13
Imanta	14—8	11
Bauska	7—9	10
71. vidusskola	12—12	7
Suntaži	1—18	3
«Inters»	4—32	0

Otrais aplis un cīņa par medaļām notiks 15. martā Preiļos.

L.Rancāne

● Komandas «Cerība» volejbolistes iesildās pirms spēles. Foto: M. Rukosjujevs

Kā kļūt par personību

Jersikas pamatskolā viesojās mācītājs, politiķis, cīnītājs Ēriks Jēkabsons un Raimonds Bergmanis – pasaules stiprākais spēkavīrs. Notika interesanta saruna ar Latvijā slaveniem cilvēkiem, arī par to, ko viņi abi sasnieguši. Abu ciemiņu dzīves vadmotīvi ir darbs, centība un ticība saviem spēkiem. Viesi novēlēja mums centīgi mācīties, jo bez zināšanām nevar sasniegt iecerēto.

Raimonds Bergmanis parādīja daudzus interesantus suvenīrus no olimpiskajām spēlēm, bet

Ēriks Jēkabsons – boksa cimdus, uz kuriem bija pasaulslavena boksera novēlējums.

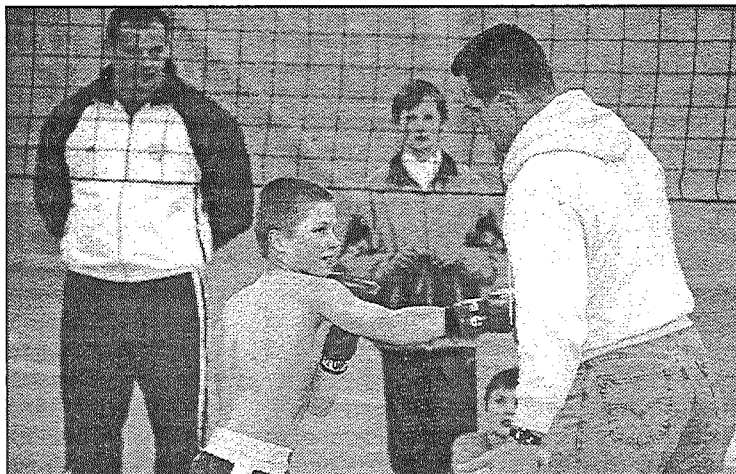
Jaunajā sporta zālē Ēriks Jēkabsons rādīja iesildīšanās vingrinājumus. Kopā ar bērniem vingroja arī skolotājas. Mūsu skolas 9. klases skolēni Ingus un Zigmunds Rudziši demonstrēja kīkboksa paņēmienus, kas visiem ļoti patika. Lielu interesi izraisīja sacensības virves vilkšanā, kurās piedalījās divas komandas. Ēriks Jēkabsons vadīja skolēnu, bet Raimonds Bergmanis – skolotāju komandu. Šoreiz uzvarējām mēs – skolēni.

Mūs iepriecināja ciemiņu dāvanas – nozīmītes, grāmatas par

sportu un, protams, autogrāfi. Visi saņēmām kalendārus no reģionālā olimpiskā centra Latgales valdes priekšsēdētāja Ulda Pastara, kurš ne tikai aktīvi piedalījās pasākumā, bet bija arī šīs tikšanās iniciators.

Kad ciemiņi aizbrauca, skolēniem turpinājās sacensības šautriņu, pildbumbu mešanā, lekšanā ar aukliņu, svāra bumbu un hanleļu celšanā.

Marita Greidāne un Sanita Škapare, Jersikas pamatskolas skolnieces

● Spēkavīrs Raimonds Bergmanis (no kreisās) un 8. Saeimas deputāts Ēriks Jēkabsons Jersikas pamatskolas jaunajā sporta zālē. Centrā Jersikas pamatskolas 9. klases audzēknis Ingus Rudzītis demonstrē kīkboksa paņēmienus.